

Archeologienota

Verslag van resultaten bureauonderzoek

MENEN INDUSTRIELAAN (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Jasper VAN RENSBERGEN
Jeroen VERMEERSCH

Projectcode: 2019A334

Projectcode:	2019A334
Naam erkende archeoloog rechtspersoon:	Monument Vandekerckhove nv
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Menen, Industrielaan 39
Kadastergegevens:	Menen, Afdeling 1, Sectie F, percelen 515m6, 515d8, 515l6 en 516r (zie plan in bijlage 3)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 1 en 2
Alle betrokken actoren:	Jasper Van Rensbergen (archeoloog), Jeroen Vermeersch (archeoloog), Jef Verkindere (architect)
Betrokken personen buiten het project:	Tijs De Schacht (erfgoed coördinator)
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. WETTELIJK KADER.....	5
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	6
1.2.1. Vraagstelling.....	6
1.2.2. Randvoorwaarden.....	6
1.2.3. Huidige toestand.....	6
1.2.4. Geplande werken	9
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	15
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie	15
1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek	15
1.3.3. Gebruikt materiaal.....	16
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek	16
1.3.5. Inbreng specialisten	16
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering.....	16
2. ASSESSMENTRAPPORT	17
2.1. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	17
2.1.1. Topografische situering.....	17
2.1.2. Landschappelijke situering	20
2.1.3. Geologische situering.....	22
2.1.4. Bodemkundige situering	25
2.2. HISTORISCHE BESCHRIJVING	27
2.2.1. Algemene historische beschrijving.....	27
2.2.2. Historische beschrijving projectgebied	30
2.3. ARCHEOLOGISCH KADER	34
2.4. SYNTHESE	41
2.4.1. Verwachtingspatroon.....	41
2.4.2. Afweging verder vooronderzoek.....	42
2.4.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem.....	43
2.4.3.1. Landschappelijk bodemonderzoek	43
2.4.3.2. Geofysisch onderzoek.....	43
2.4.3.3. Veldkartering.....	43
2.4.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem	44
2.4.4.1. Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek.....	44
2.4.4.2. Proefsleuven en proefputten	44
2.4.5. Beantwoording van de onderzoeksvragen.....	44

3. SAMENVATTING	47
4. BIBLIOGRAFIE	49
4.1. LITERATUUR	49
4.2. INTERNETBRONNEN.....	50
5. BIJLAGEN	51
5.1. PLANNENLIJST	51
5.2. FOTOLIJST	54

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen te Menen Industrielaan, gelegen buiten woon- of recreatiegebied waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000m² of meer beslaat en de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

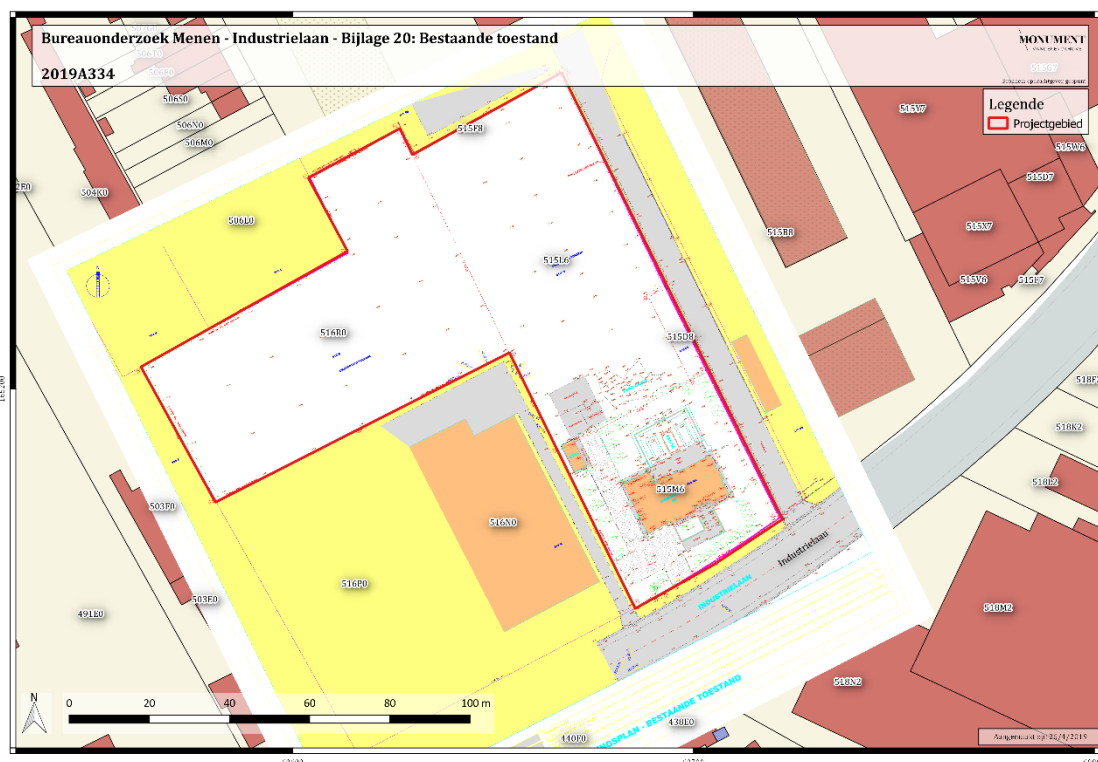
1.2.3. Huidige toestand

Het onderzoeksgebied bestaat uit de kadastrale percelen 1^e afd., sectie F, nrs. 515m6, 515d8, 515l6 en 516r en is gelegen langs de Industrielaan te Menen. Op perceel 515m6 bevindt zich momenteel een woning met tuin en vijver, een stalgebouw en een weg uit steenslag. De overige percelen zijn onbebouwd. Op perceel 515l6 is aan de zuidkant een berg aarde en een klein stuk betonverharding te vinden. De huidige woning op perceel 515m6 blijft ongewijzigd.

Er zijn geen sonderings- of boorverslagen beschikbaar, noch eerder archeologisch advies of studie van het projectgebied.

Figuur 1: Aanduiding van het projectgebied op de luchtfoto uit 2015 (bron: geopunt.be)

Figuur 2: Aanduiding van het projectgebied en zijn bestaande toestand op het kadasterplan (bron: initiatiefnemer en geopunt.be)

Figuur 3: Zicht op het onbebouwd noordelijk gedeelte van het gebied (foto vanuit het zuiden)

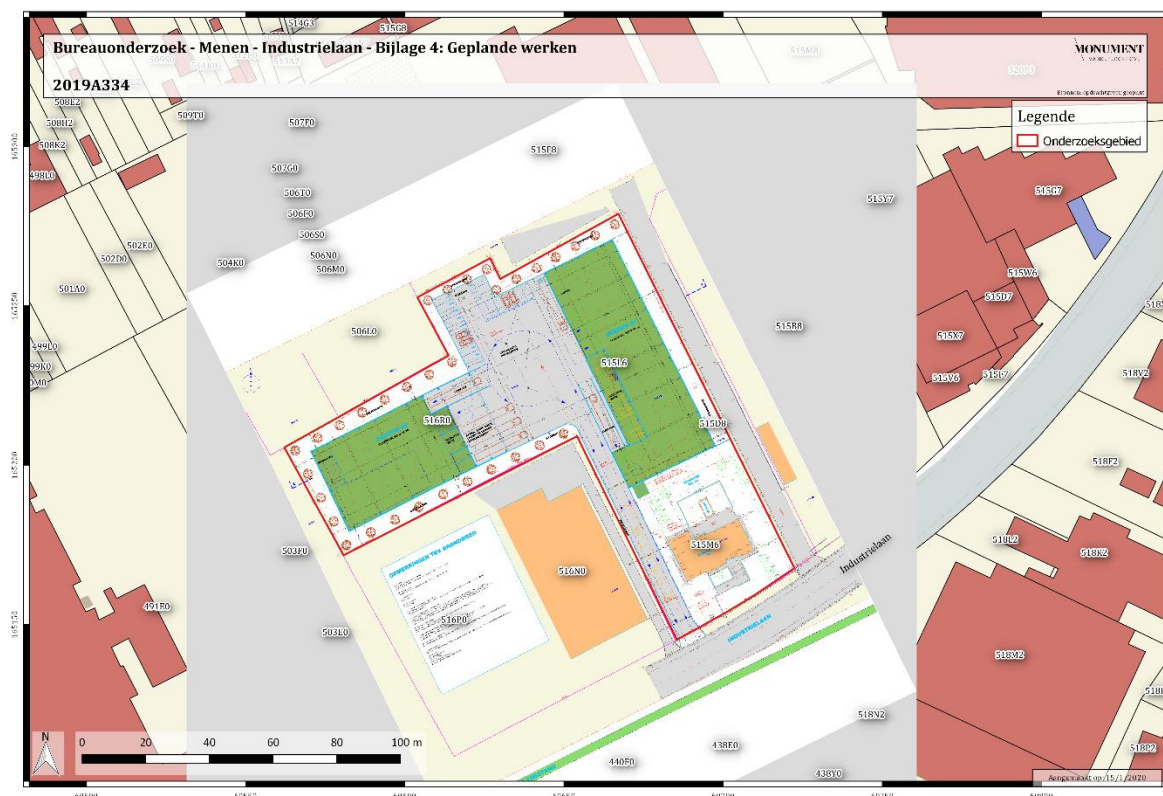
Figuur 4: Rechts op de foto zicht op de tuin met haag en bestaande woning op zuidelijk deel van het gebied, gezien vanaf de Industrielaan (foto vanuit het zuiden)

1.2.4. Geplande werken

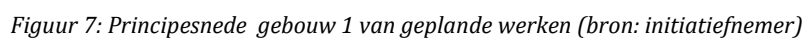
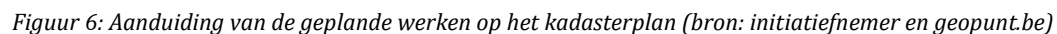
Het projectgebied zal ingericht worden als een bedrijfsterrein met loodsen. Een nieuw te bouwen loods met dienstzone op perceel 515I6, met een oppervlakte van ca. 1828 m² staat op het plan aangeduid als Gebouw 1. Dit gebouw wordt niet onderkelderd. De ingreep in de bodem zal bestaan uit uitgravingen ten behoeve van de vloerplaat en de fundering. Voor de vloer zal dit tot 0,615m onder de vloerpas gaan. De funderingskolommen worden gesteund door funderingsvoeten die elk een verstoring tot ongeveer 3m diep, 2m lang en 2m tot 3m breed onder de vloerplas veroorzaken en aangevuld met stabilisé of breekzand dat rond de funderingsvoet tot de onderkant van de koffer maximaal 3m breed wordt (zie figuren 7, 8, 9). Grenzend aan Gebouw 1 in het zuidoosten, wordt een prefab hoogspanningscabine voorzien

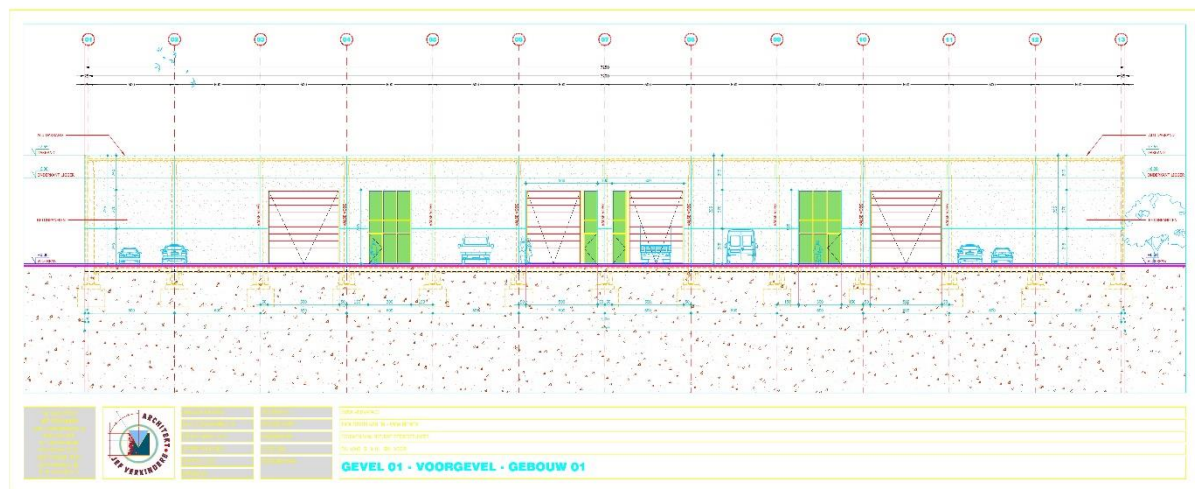
Op perceel 516r komt een andere loods, op het plan Gebouw 2 genoemd. Deze zal een oppervlakte van ca. 1207m² hebben met aanpalende dienstzones en afdak voor het laden en lossen. De verstoring in de ondergrond van de vloer en de funderingsvoeten is gelijk aan die met Gebouw 1 (zie figuren 10, 11, 12). Een rioleringsplan werd ook opgesteld. Op het projectgebied komen verscheidene regenwater- en infiltratieputten van respectievelijk 3,55m x 2,66m x 5,52m en 4,5m x 2,5m x 1,72m (zie figuur 13).

Tussen de twee gebouwen komt een betonverhard terrein met in het noordwesten 20 parkeerplaatsen. Overigens wordt ruimte voorzien voor de inplanting van laad- en loszones. Een toegangsweg uit betonverharding verbindt dit met de Industrielaan, langs de zuidwestkant van de bestaande woning heen. In totaal gaat het om zo'n 2643 m² aan betonverharding wat een verstoring tot ongeveer 55 cm diepte met zich zal meebrengen. De tuin van deze woning wordt gescheiden van deze weg en het bedrijfsterrein met een nieuw te plaatsen afsluiting. De stal, enkele bomen en een deel van de steenslag bedekking zullen afgebroken worden voor deze weg. Tussen de perceelsgrenzen en de gebouwen en verhardingen komen groenzones (zie bijlage 4, figuur 5 en 6). De initiatiefnemer is heden de juridische eigenaar van de gronden. De opgemaakte plannen zijn voorlopige studieplannen maar vormen een goed beeld van de aard van de uit te voeren werken. Eén gebouw wordt mogelijk in latere fase gebouwd, maar dit is tot op heden nog niet definitief bepaald. Gezien de dringende aard van het dossier alsook de aanwezigheid van bestaande verhardingen en constructies, dient mogelijk geadviseerd verder vooronderzoek in uitgesteld traject te worden opgenomen.

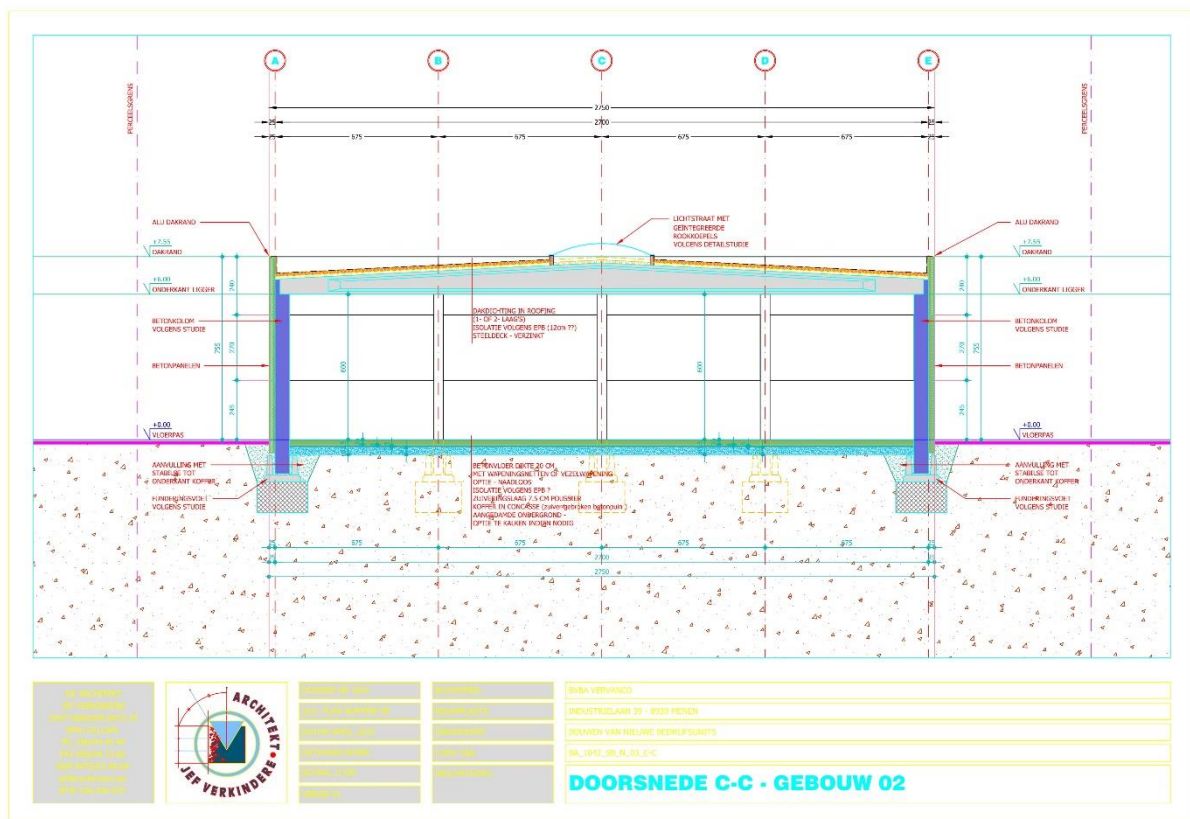

Figuur 5: Projectie van de geplande werken op het kadasterplan (bron: initiatiefnemer en geopunt.be)

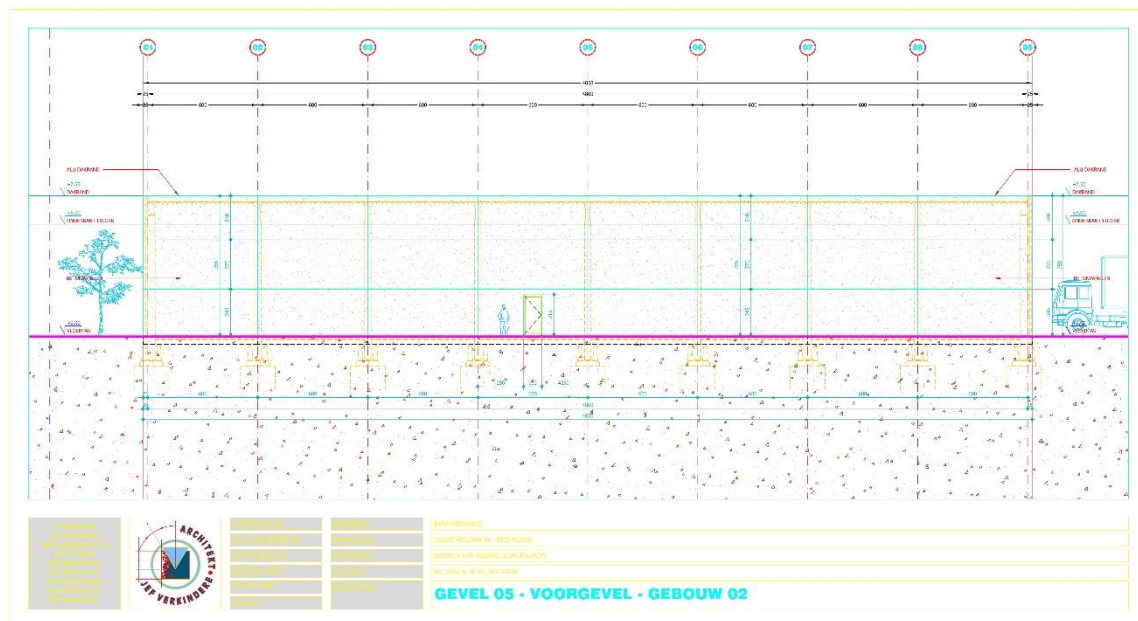

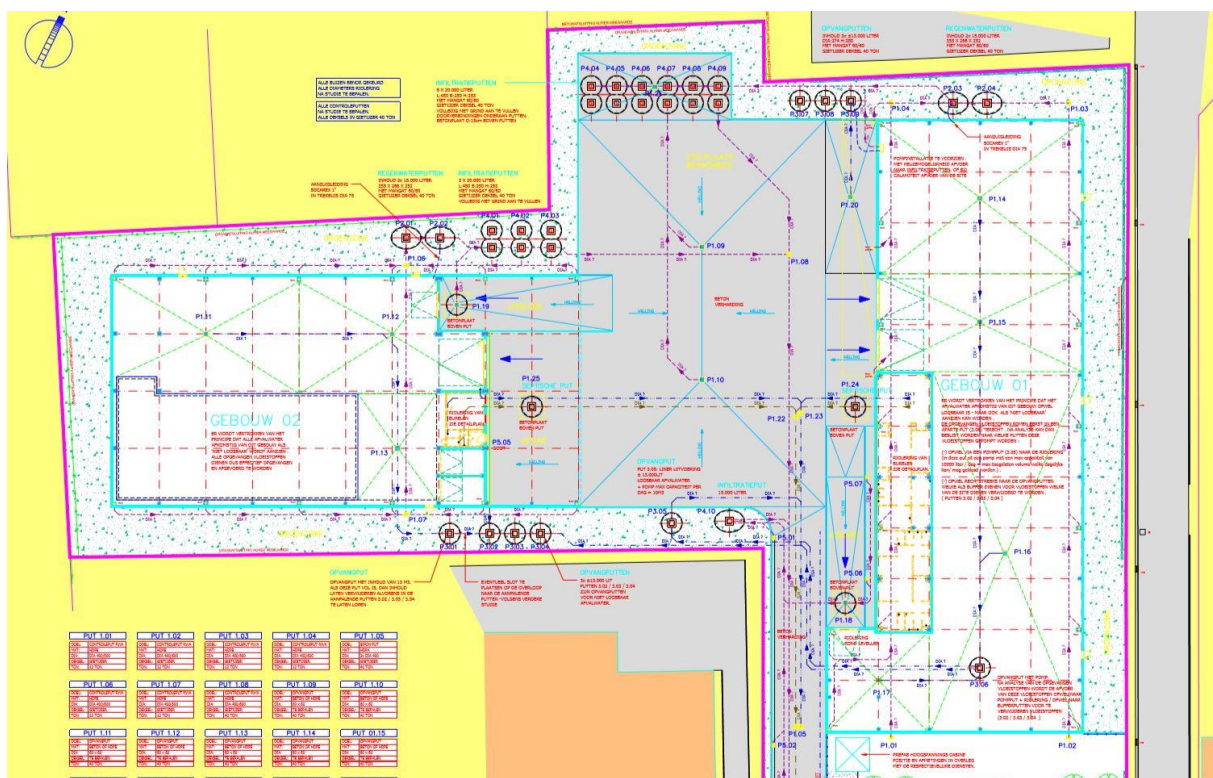
Figuur 8: Gevelaanzicht van gebouw 1 van geplande werken (bron: initiatiefnemer)

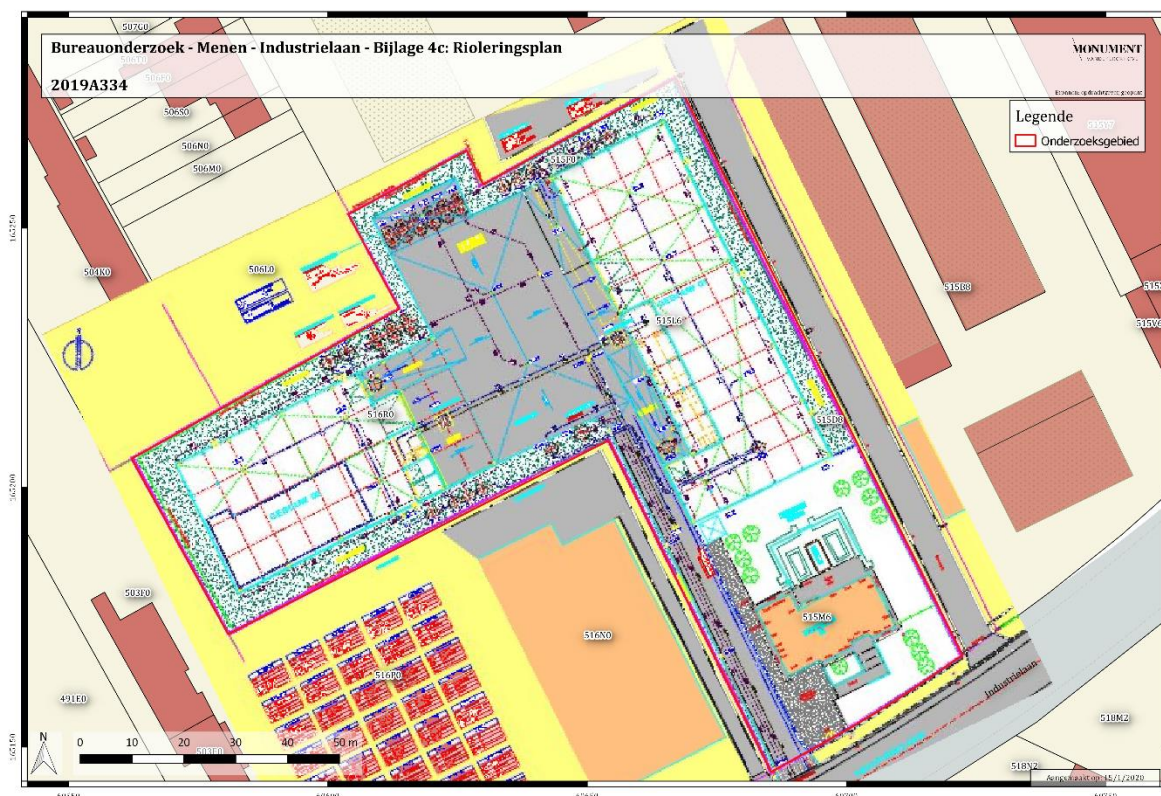
Figuur 9: Principesnede gebouw 2 van geplande werken (bron: initiatiefnemer)

Figuur 10: Gevelaanzicht van gebouw 2 van geplande werken (bron: initiatiefnemer)

Figuur 11: Detail riolering van geplande werken (bron: initiatiefnemer)

Figuur 12: Algemeen rioleringsplan van de geplande werken (bron: initiatiefnemer)

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving. Dit wordt vervolgens getoetst aan de geplande verstoring van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het projectgebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het projectgebied en de gemeente Menen in het algemeen werd de online databank van de CAI (Centrale Archeologische Inventaris) geraadpleegd.¹ Ook werd bijkomende informatie ingewonnen bij Erfgoed Zuidwest / Leiedal (de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst waarbij Menen aangesloten is). Als aanvulling hierop werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren 70 van de 20ste eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het projectgebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

De eerste stap van het bureauonderzoek bestond er uit zoveel mogelijk relevante informatie te verzamelen betreffende het projectgebied (zie vorig hoofdstuk). Daarna werd getracht deze informatie op overzichtelijke wijze weer te geven door middel van kaarten die als bijlage bij dit rapport gevoegd worden. Vervolgens werd de vergaarde informatie in een tekst

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

gegoten en kon bepaald worden of verder vooronderzoek noodzakelijk is en welke onderzoeksstrategie daarvoor aangewezen is.

1.3.3. Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Aangezien informatie over recent archeologisch onderzoek nog niet terug te vinden is op de Centrale Archeologische Inventaris werd hiervoor beroep gedaan op de regiokennis van Erfgoed Zuidwest / Leiedal.

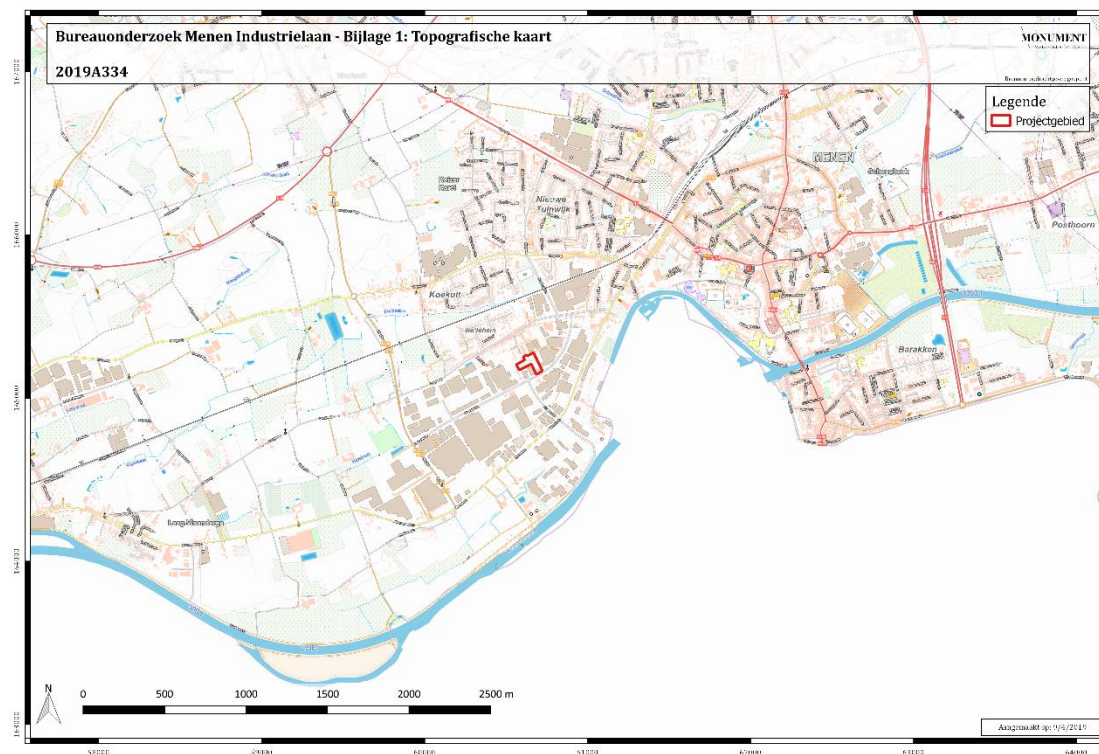
2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Landschappelijke ligging

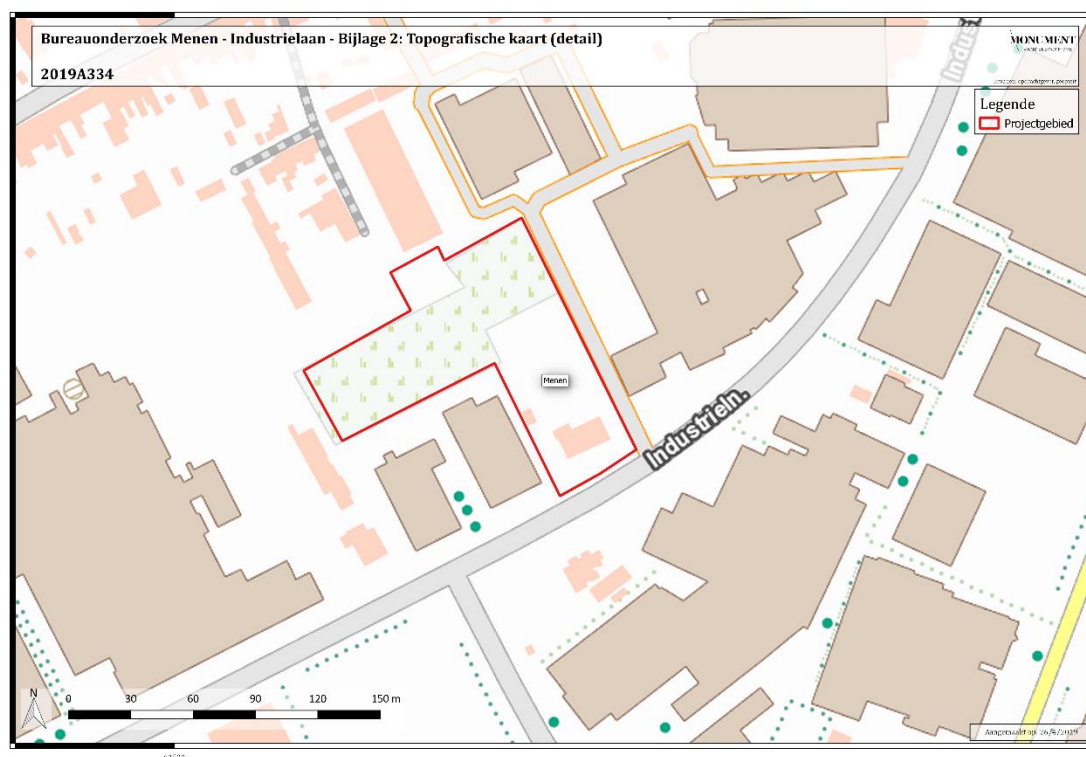
2.1.1. Topografische situering

Menen is gelegen in het zuidelijke deel van de provincie West-Vlaanderen en maakt deel uit van het arrondissement Kortrijk. De stad situeert zich tussen de steden Roeselare (in het noorden), Kortrijk, Moeskroen (in het oosten) en Wervik (in het westen), en is een fusie van de gemeenten Menen, Lauwe en Rekkem. In het noorden grenst Menen aan de gemeente Wevelgem, in het oosten aan de steden Kortrijk en Moeskroen, in het zuiden aan de Franse grens (de gemeentes Neuville-en-Ferrain en Halewijn) en in het westen aan de stad Wervik.

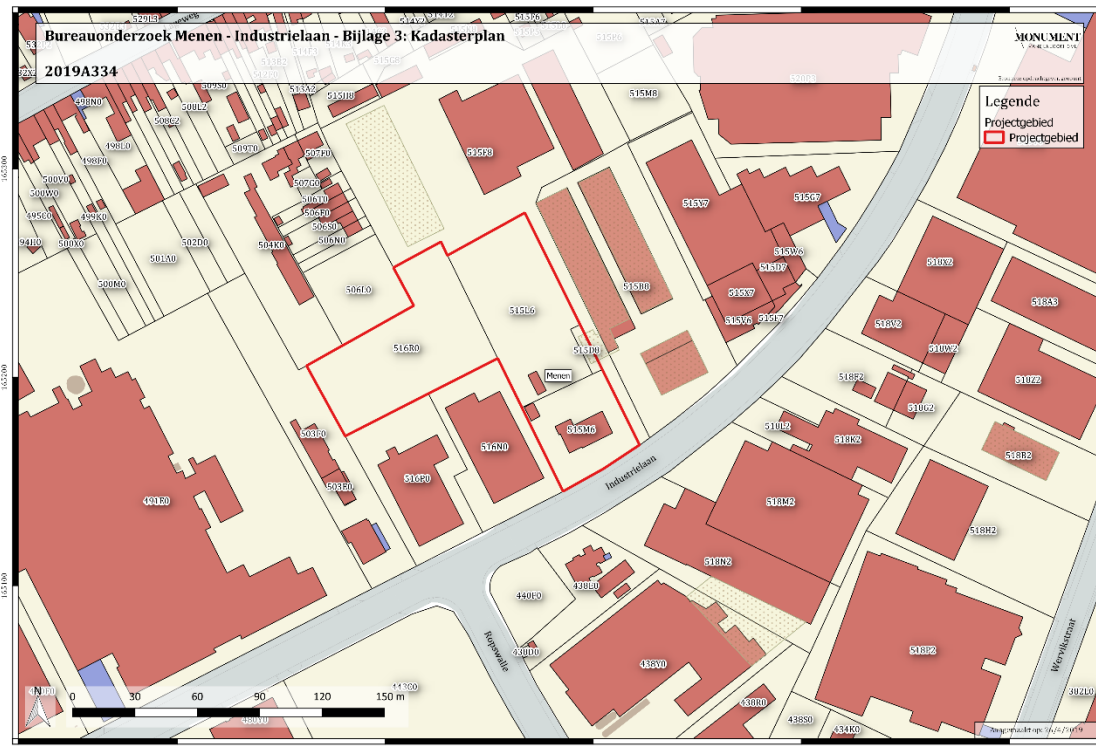
Het projectgebied situeert zich in de Industriezone Grensland, ongeveer 2km ten zuidwesten van het historisch centrum van Menen en ongeveer 600m ten noorden van de Leie (zie bijlage 1, 2, figuren 14 en 15). Het wordt begrensd door de Industrielaan in het zuiden, door perceel 516n en 503F in het westen, percelen 504k, 506l en 515f8 in het noorden en perceel 515f8 in het oosten. Kadastraal zijn deze percelen terug te vinden onder Menen, Afdeling 1, Sectie F, percelen 515m6, 515d8, 515l6 en 516r (zie bijlage 3, figuur 16). Op de bodemgebruikskaart uit 2001 staat het noordelijke en grootste deel van het projectgebied gekarteerd als akkerbouw. Het zuidelijk deel is bebouwd en staat op de kaart als industrie- en handelsinfrastructuur. Tussen deze twee delen is een klein stuk dat gekarteerd staat als weiland, en dat braak ligt (zie bijlagen 5, 13, figuren 1 en 17).

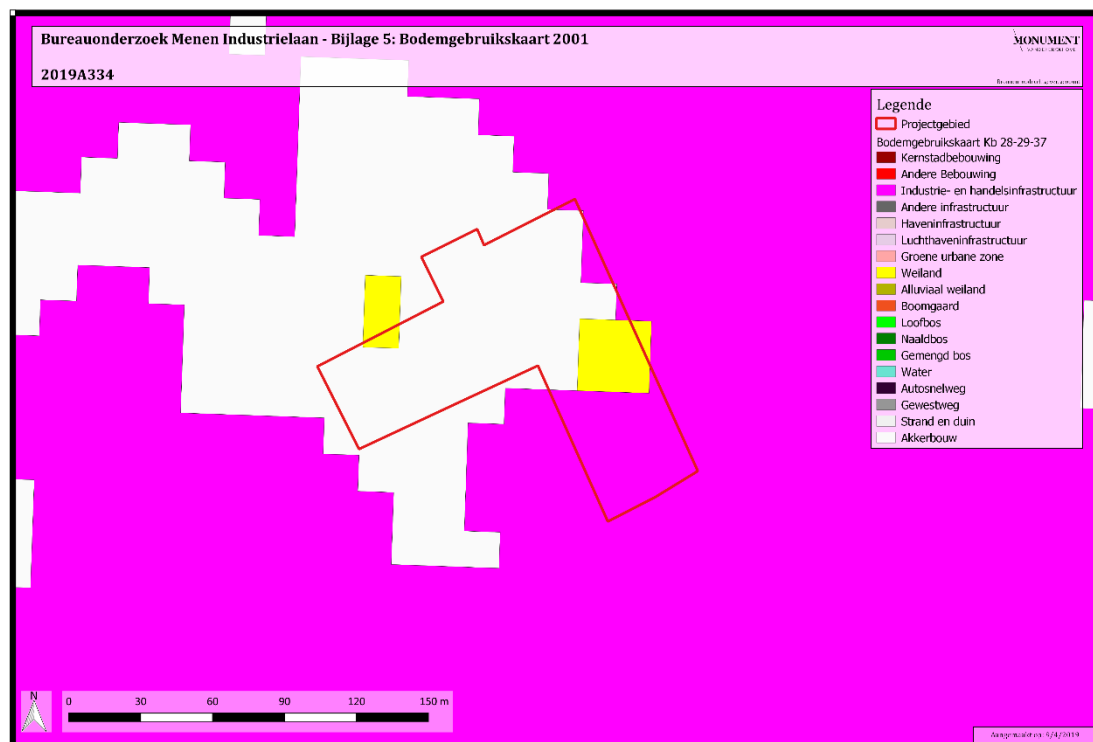
Figuur 13: Aanduiding van het projectgebied op de topografische kaart (bron: geopunt.be)

Figuur 14: Aanduiding van het projectgebied op de topografische kaart, detail (bron: geopunt.be)

Figuur 15: Aanduiding van het projectgebied op het kadasterplan (bron: geopunt.be)

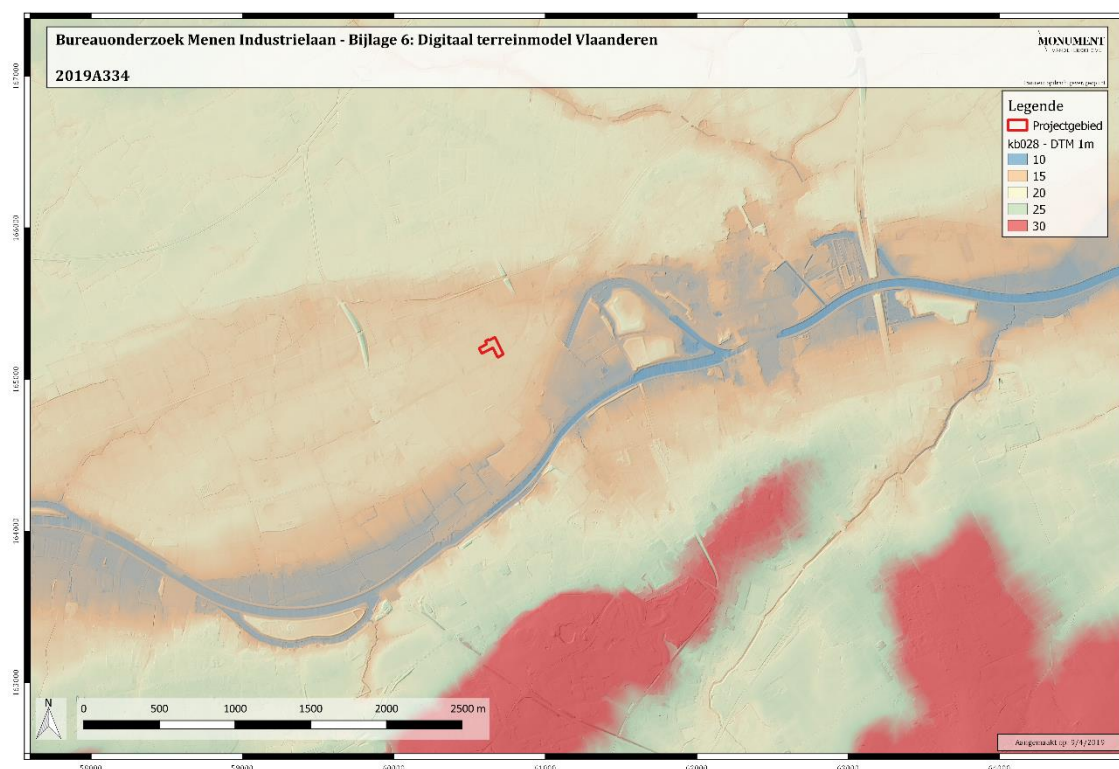
Figuur 16: Aanduiding van het projectgebied op het bodemgebruiksbestand 2001 (bron: geopunt.be)

2.1.2. Landschappelijke situering

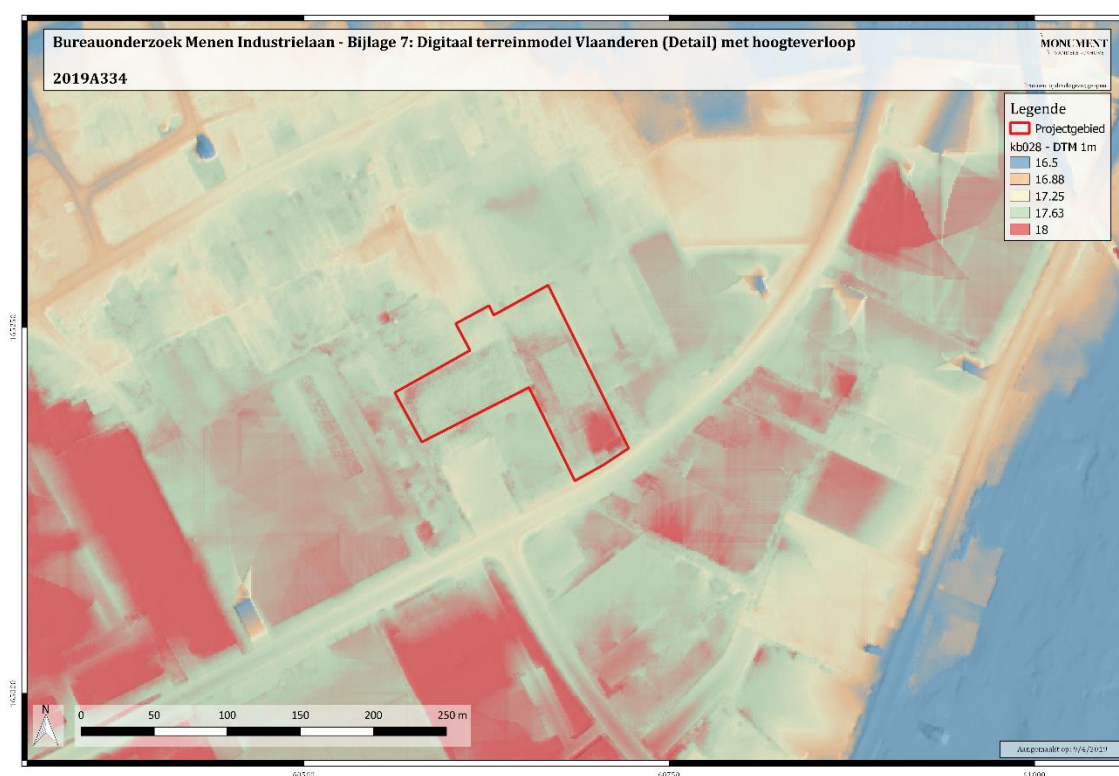
Menen is gelegen op de rand van de linkeroever van de Leievallei, op droge tot vochtige (lichte) zandleemgronden. De inplanting is bepaald door enerzijds de landweg Brugge-Rijsel, die hier de Leie dwarst en de landweg, die de noordelijke oever van de Leie volgt en zo onder meer Wervik (ten westen) en Kortrijk (ten oosten) verbindt. Een ander belangrijk gegeven is de Sint-Jansbeek, een samengaan van de Kruishoekbeek, de Schonebeek en de Geluwse beek, die hier in de Leie uitmondt. In de deelgemeente Menen is het reliëf relatief vlak, met hoogtes die schommelen tussen +10m en +20mTAW. Het terrein helt af naar het centrale deel van de stad, waar de Leie stroomt. De stad is dan ook midden in het Leiedal gelegen (zie bijlage 6, figuur 18).

Het projectgebied ligt ten noorden van de Leie en ten zuiden van de Kruibeek. De afstand tussen deze waterlopen bedraagt respectievelijk 600m en 500m. Het terrein is zeer vlak en kent nauwelijks hoogteverschil. De gemiddelde hoogte bedraagt bijna over het ganse gebied +17,6m TAW (zie bijlage 7, figuur 19).

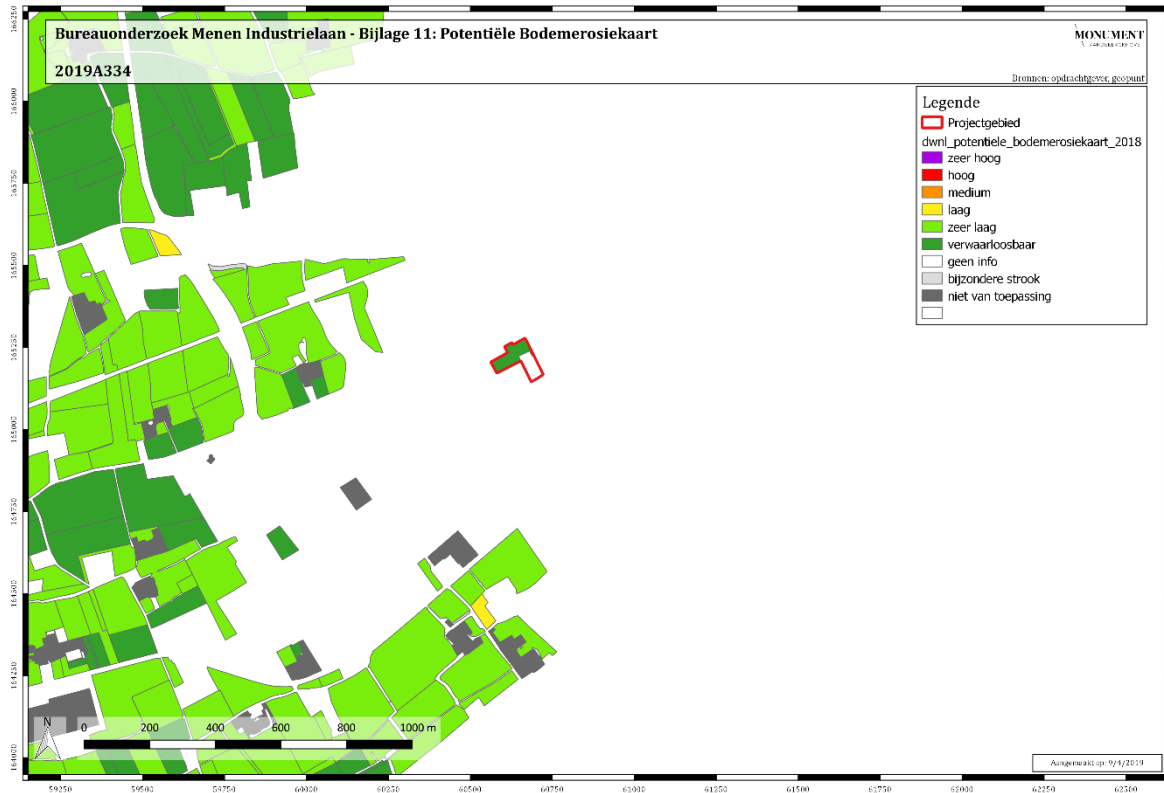
De bodemerosiekaart uit 2019 geeft aan dat de potentiële bodemerosie op perceel 516r en het noordelijk deel van 515l van het projectgebied verwaarloosbaar is. Voor het zuidelijk perceel 515d en 515m geeft de kaart geen directe informatie (zie bijlage 11, figuur 20).

Figuur 17: Aanduiding van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be)

Figuur 18: Detailopname uit het Digitaal Hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied (bron: geopunt.be)

Figuur 19: Aanduiding van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be)

2.1.3. Geologische situering

De tertiaire ondergrond ter hoogte van het projectgebied bestaat uit afzettingen van het Lid van Moen (zie bijlage 8, figuur 21). Deze eenheid is een onderdeel van de Formatie van Kortrijk. Dit is een essentieel mariene afzetting en bestaat vooral uit kleiige sedimenten die weinig macrofossielen bevatten. Het Lid van Moen bestaat hier uit heterogene siltige tot zandige afzettingen, met aanwezigheid van nummuliëten (*nummulites planulatus*). Ook komen homogene kleilagen voor van enkele meter dikte voor. De gemiddelde dikte van Het Lid van Moen bedraagt 45m.⁶ De top van het tertiair bevindt zich op -1,4m TAW.⁷

De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het projectgebied bestaat uit fluviatiele afzettingen van het Wechselaan (Laat-Pleistoceen) (code **FLPw**).

⁶ <http://www.geopunt.be/>

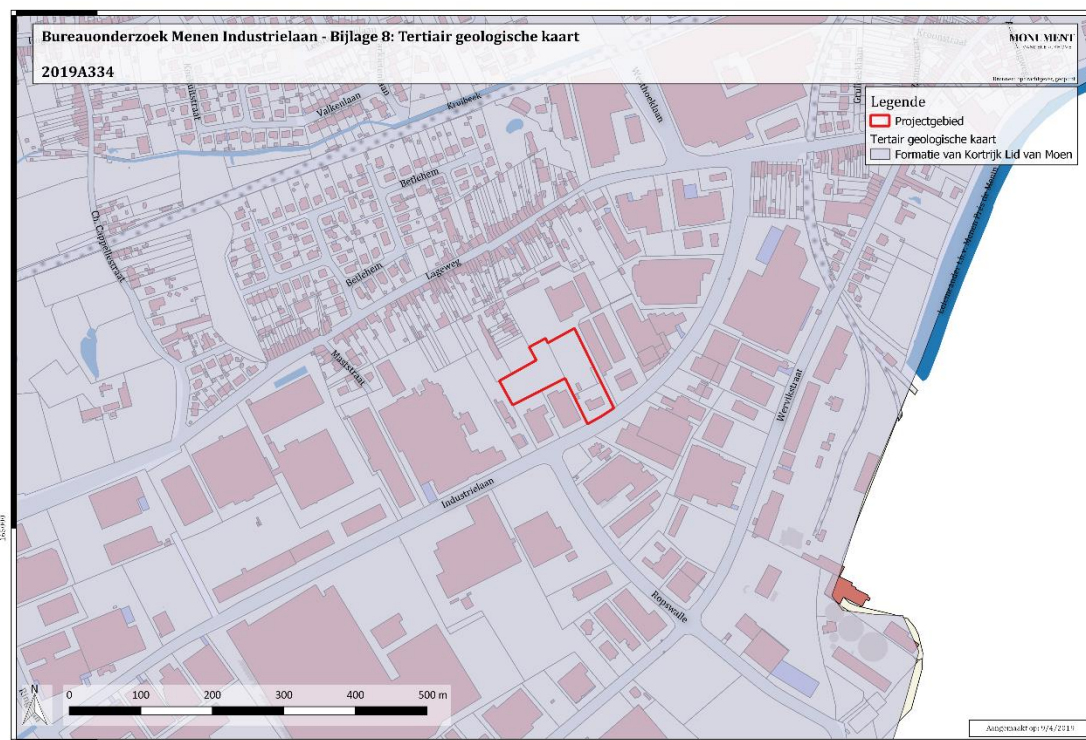
⁷ <http://www.dov.vlaanderen.be/>

Boven deze laag kunnen mogelijk Eolische afzettingen van het Wechseliaan (Laat-Pleistoceen) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (code **HQ**) (zie bijlage 9, figuur 22).⁸
De dikte van het Quartair pakket bedraagt hier 18,9m.⁹

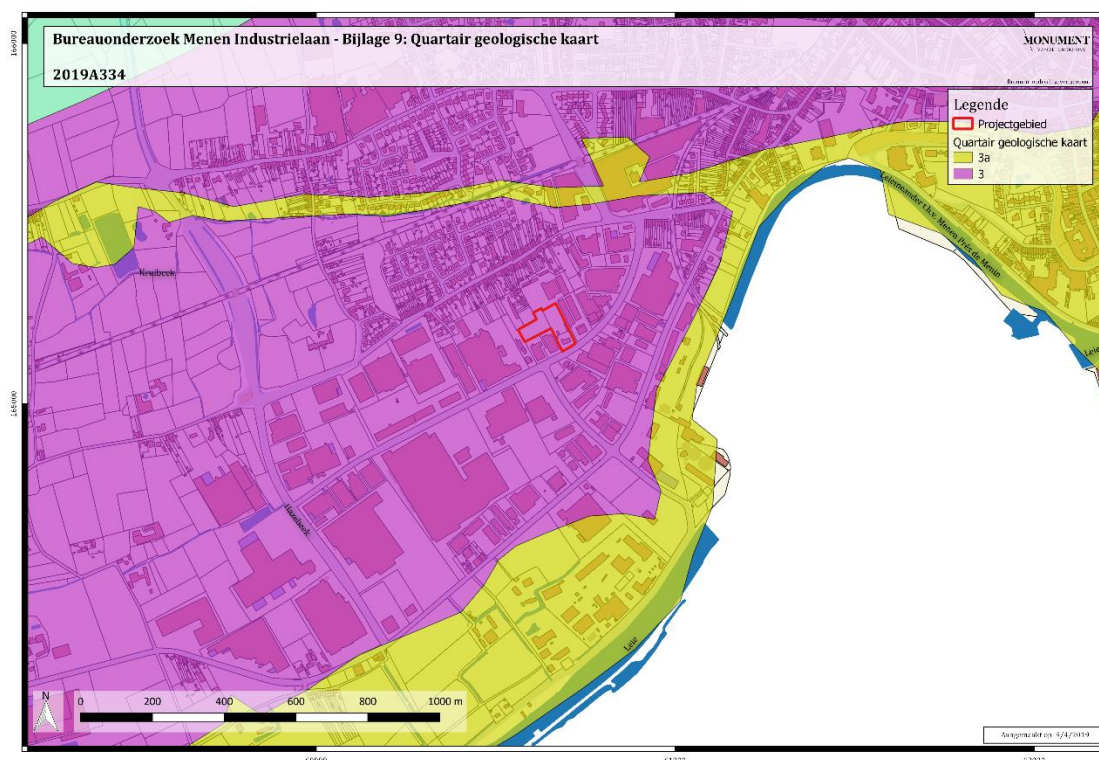
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

⁸ <http://www.geopunt.be/>

⁹ <http://www.dov.vlaanderen.be/>

Figuur 20: Aanduiding van het projectgebied op de tertiair geologische kaart (bron: geopunt.be)

Figuur 21: Aanduiding van het projectgebied op de quartair geologische kaart (bron: geopunt.be)

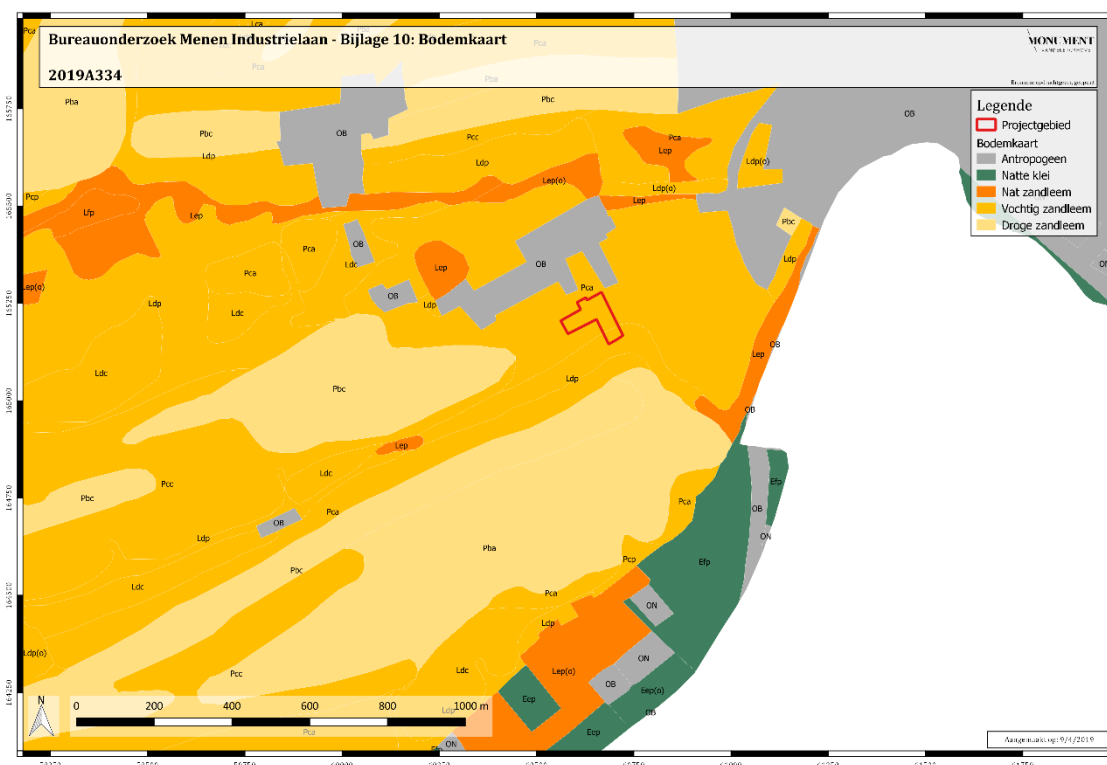
2.1.4. Bodemkundige situering

De ondergrond van het projectgebied staat voor het grootste geheel gekarteerd als een matig droge lichte zandleembodem met textuur B horizont van het bodemtype Pca. Ter hoogte van het zuidelijk gedeelte van het projectgebied staat een klein stuk gekarteerd als een matig natte zandleembodem zonder profiel van het bodemtype Ldp (zie bijlage 10, figuur 23).¹⁰

Een Pca-bodem heeft een licht zandleem textuur, is matig droog en zwak gleyig, met textuur B horizont of weinig duidelijke kleur B horizont. Algemeen is de bouwvoor grijsbruin, 25-30cm dik en goed humeus. Bij de gedegradeerde eenheden met verbrokkelde textuur B, werd bij de in cultuurname een deel van de uitlogingshorizont met de bouwvoor vermengd tot een homogeen goed humeuze Ap, waaronder een bruingele overgangshorizont, 20-30 cm dik, voorkomt. De verbrokkelde textuur B situeert zich tussen 50 en 80 cm. Bij een voorbeeldprofiel van een Pca-bodem is de A-horizont (ploeglaag) 25 tot 40cm dik met donkere grijsbruine kleur. Hieronder bevond zich een 10cm brede bruingrijze overgangshorizont, en een onderliggende Bt klei-inspoelingshorizont, typisch voor lichte zandleembodems onder landbouw (zie figuur 24).

Ldp-bodems zijn colluviale gronden, gekenmerkt door een laag recent geërodeerd sediment. Meestal wordt op geringe tot matige diepte een bedolven textuur B (p(c), p1, po) of een Tertiair substraat aangetroffen. Het colluviaal dek onderscheidt zich van het autochtoon zandleem door de aanwezigheid van kleine houtskool- en baksteenrestjes. Roestverschijnselen beginnen tussen 50 en 80 cm. De waterhuishouding is gekenmerkt door wateroverlast in de winter; ze is goed in de zomer.

¹⁰ <http://www.geopunt.be/>

Figuur 22: Aanduiding van het projectgebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be)

Figuur 23: Voorbeeldprofiel van een Pca-Bodem, met de A-horizont (ploeglaag) aangeduid met 1, en de Bt-horizont aangeduid met 2 (bron: dov.vlaanderen.be)

2.2. Historische beschrijving¹¹

2.2.1. Algemene historische beschrijving

De eerste vermelding van de naam Menen dateert uit 867 als “Maininium” of “Maininio”¹². Over de betekenis van de plaatsnaam is er geen consensus.

Menen is ontstaan op een doorwaadbare plaats aan de Leie en kent zijn oorsprong in een dorpsheerlijkheid die als de “Bruel” bekend stond. Deze lag aan een kruising van de Leie met de Heirbaan die Torhout met Rijsel verbond.

De kern van de eerste nederzetting lag in de nabijheid van de Leieovergang, ongeveer ter hoogte van het huidige kruispunt van de Oude Leielaan met de Waalvest en de Rijselstraat. Er zijn voldoende aanwijzingen dat deze heerlijkheid een motte met neerhof betrof, waarop ook de kerk (de Sint-Vedaskerk) en het “Passantenliedengasthuis” gesitueerd was. Tot 1288 werd de heerlijkheid bestuurd door de familie van Menen. De heerlijkheid telde omstreeks 1270 een 80-tal huizen.

Vanaf 1298 viel Vlaanderen onder het bewind van de Franse koning. De heerlijkheid van Menen werd, in naam van Filips de Schone, in leen toe aan ridder Willem van Mossere. In 1305 kwam de heerlijkheid, die vrij snel groeide door de gunstig gelegen economische positie, weer in grafelijke handen terecht. De economische bloei nam een aanvang in 1351, na het toekennen van de stadsrechten door Lodewijk van Male, heer van Menen. De stad verkreeg de toestemming tot de oprichting van een lakenproductie en een stapelplaats voor wolraad. De heerlijkheid ontwikkelde zich binnen afzienbare tijd tot een gereputeerde lakenstad, waarin ook de brouwerijnijverheid aan belang won. De stad vormde een tegengewicht voor steden zoals Kortrijk en Gent. In 1353 echter werd geconstateerd dat de wolstapelplaats te Menen geen optimale ligging kende en de stapelplaats verhuisde vervolgens naar Moorsele, dicht bij het platteland.

Sinds de 15^e eeuw kende de lakennijverheid, ook deze te Menen, een zware terugval. Ondanks de zware stadsbrand van 1488 kende de nijverheid terug een bloeiperiode. Menen behoorde politiek en administratief tot het graafschap Vlaanderen en daarbinnen tot de kasselrij van Kortrijk die was onderverdeeld in vijf roeden, waaronder die van Menen, met de stad Menen als hoofdplaats. De roede had bestuurlijke en rechterlijke macht over vijftien omliggende gemeenten. Daarnaast kende Menen ook een stedelijk bestuur, bestaande uit een stadsmagistraat en zijn schepenen.

De eerste helft van de 15^e eeuw werd gekenmerkt door de oprichting en de heropbouw van verschillende gebouwen, onder meer het Sint-Jorishospitaal. De oude Sint-Vedastuskerk

¹¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Roeselare. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/120731> op 06-06-2016.*

¹² Gysseling, toponymisch woordenboek België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (voor 1226).

werd gesloopt en in 1454 wordt de nieuwe kerk opgetrokken. De motte van de herenburcht werd afgegraven, de grachten gedempt en het terrein bebouwd. De stad breidde zich uit naar het noordwesten, richting Grote Markt, en ontwikkelde zich rond het kruispunt van de oude baan Brugge-Rijsel met de baan Kortrijk-Ieper. De oude stadskern lag op de linkeroever van de thans gedempte Leiearm langs de as Ieperstraat-Grote Markt-Rijselstraat-Kerkomstrek en Kerkstraat. In 1488 werd de stad geplunderd door de troepen van Frederik III, omdat het in opstand was gekomen tegen het gezag van Maximiliaan van Oostenrijk.

In 1548 was Menen een stad zonder vestingen bestaande uit een 20-tal straten. Het centrum had een tamelijk dicht stratennet terwijl vooral op de uiteinden van deze straten een aantal gronden onbebouwd waren. De stad had vaak te lijden onder militaire acties, dit door haar ligging op de grens tussen de kasselrijen van Kortrijk en Rijsel, door haar economisch belang en door de strategische waarde van de brug tussen Menen en Halewijn.

Op 9 mei 1548 werd Menen geteisterd door een stadsbrand. Keizer Karel vaardigde de nodige financiële tegemoetkomingen uit om de stad te helpen. Na 1560 onderging het stadsbeeld verschillende veranderingen door het optrekken van enkele openbare gebouwen zoals de lakenhal, het stadhuis en het vleeshuis. Tijdens de beeldenstorm werden zowel het Sint-Jorishospitaal en de Sint-Vedastuskerk geplunderd. Na de stadsbrand werd het marktplein vergroot. Tussen de Markt en het Nieuwhof werd in 1567 de Vismarkt opgericht.

Daar waar de brouwnijverheid in de 14^e en 15^e eeuw voornamelijk in de lokale behoefte voorzag, groeide deze enorm tijdens de 16^e eeuw. Het succes kan verklaard worden door de ligging aan de Leie die de aanvoer van graan en turf vergemakkelijkte.

In 1576 kwamen de 17 Provinciën in opstand tegen de Spaanse bezetting. De stad werd ingenomen door de Malcontenten onder aanvoering van Emmanuel de Lalaing, baron van Montigny. Menen bleef in hun handen tot 22 oktober 1579, wanneer de stad vanuit Kortrijk door Schotse troepen werd heroverd en opnieuw bij de Staten-Generaal werd gevoegd. In 1582 werd Menen bevrijd door Spaanse troepen onder leiding van Alexander Farnese.

Tijdens de eerste helft van de 17^e eeuw bleef Menen gespaard van oorlogen en plunderingen. In deze periode werd het Kapucijnenklooster gebouwd aan de westelijke stadsrand. In 1635 verklaarde Frankrijk de oorlog aan Spanje. De oorlog, die duurde tot 1678, werd uitgevochten in Picardië en Artesië, maar vanaf 1644 in Vlaanderen. Menen, tot dan toe in Spaanse handen, werd in 1645 ingenomen door het Franse leger. Datzelfde jaar werd de stad geplunderd door de Spanjaarden, maar in 1658 werd Menen opnieuw Frans bezit. Door de Vrede van de Pyreneeën werd de stad opnieuw bij de Spaanse Nederlanden gevoegd. In overtuiging van deze definitieve vrede werden de verdedigingswerken afgebroken en bleven enkel de stadspoorten overeind. De oorlog tussen Frankrijk en Spanje kende echter nog een nasleep met de 'Devolutieoorlog' in 1667-1668. Door het verdrag van Nijmegen in 1678 werd Menen van de kasselrij Kortrijk losgemaakt en opnieuw Frans grondgebied. Om invallen tegen te gaan, werden tussen 1679 en 1689 de vestigingsmuren aangepast aan het ontwerp van Vauban.

In het begin van de 18^e eeuw zorgde de Spaanse successieoorlog (1702-1723) ervoor dat Menen nogmaals werd belegerd. In 1706 trokken de geallieerde troepen onder leiding van

de hertog van Marlborough door Vlaanderen. De belegering van Menen begon op 24 juli 1706. Op 22 augustus capituleerde de stad en werden de Franse legers verdreven. Met de vrede van Utrecht in 1713 werd Menen toegevoegd aan het Oostenrijks grondgebied. Door het Barrièretractaat van 1715 werden in Menen Hollandse troepen gelegerd om een Franse uitval te voorkomen. Met de Oostenrijkse successieoorlog (1740-1748) verklaarde Frankrijk de oorlog aan Oostenrijk en trok het de Nederlanden in. Op 30 mei 1744 werd gestart met een systematisch bombardement van Menen dat op 4 juni eindigt. Eén dag later doet Lodewijk XV zijn intrede in de stad en werden de militaire gebouwen afgebroken.

Door het verdrag van Aken (1748) worden de Zuidelijke Nederlanden opnieuw onder Oostenrijks bewind geplaatst.

Tussen 1792 en 1794 verwisselde Menen opnieuw verschillende malen van bezetter. Op 18 juni 1792 werd het veroverd door Franse troepen onder leiding van maarschalk Lucker, die vanuit Menen ook Kortrijk onderwierp. Op 29 juni werden de Fransen opnieuw verdreven door de Oostenrijkse troepen.

In 1793 werd Menen afwisselend bezet door Fransen, Oostenrijkers, Hollanders, opnieuw Fransen en opnieuw Oostenrijkers. Menen werd in april 1794 opnieuw zwaar geteisterd door een Frans bombardement vanuit Halewijn. Er was zware schade, ook aan het stadhuis, belfort en de Sint-Vedastuskerk. De vestingen werden grotendeels platgebombardeerd.

Economisch kent Menen een korte bloeiperiode na 1748. De steenweg Kortrijk-Menen werd aangelegd en de aarden weg Menen-Roeselare-Brugge werd heraangelegd. Hierdoor steeg de economische activiteit waardoor op zijn beurt druk gebouwd werd in de stadskern.

Menen zal Frans grondgebied blijven tot in 1814, waarna de Hollandse periode aanbrak. Na het congres van Wenen in 1815 werden een aantal steden aan de grens met Frankrijk versterkt als voorzorgmaatregel. Hierdoor werd Menen opnieuw voorzien van vestingen. De Hollandse periode kenmerkte zich verder door actieve heropbouw van onder meer de Sint-Vedastuskerk.

De ontmanteling van de vestingen en de bevolkingsaan groei had het bewoningspatroon in de tweede helft van de 19^e eeuw ingrijpend gewijzigd. De stad werd beter aangesloten op het wegennet en er werd aandacht besteed aan stedelijk comfort.

In de 19^e eeuw beschikte Menen niet over een bloeiende industrie. Wel was de stad een ideale uitvalsbasis naar Franse industriesteden en bleef de stad het belangrijkste productiecentrum van de tabak verwerkende nijverheid in de Leiestreek.

Deze economische heropbloei kent een einde door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. Menen werd in 1914 bezet door Duitse troepen waarbij de stad moest instaan voor de kazernering van de soldaten en een verzamelpunt werd voor nieuwe troepen. Twee Ortskommandaturen werden opgericht en verschillende gebouwen werden opgeëist voor militaire doeleinden.

Menen had enorm te lijden onder het oorlogsgeweld en na de oorlog was de woningnood groot. De stad moest beroep doen op overheidssubsidies in het kader van de wederopbouw. Langs de belangrijkste verkeerswegen verscheen er lintbebouwing. De Leie werd in 1921

gedeeltelijk rechtgetrokken. De rivier werd vertakt in een oude en nieuwe Leiearm. De oude werd gedempt in 1923 waardoor het huidige Waalvest ontstond.

De tweede wereldoorlog betekende ook een breekpunt, met betere en snellere verbindingen tussen de steden en de mechanisatie van de landbouw. In 1947 bereikte de bloei van de stad een hoogtepunt. Bijna de helft van de actieve bevolking werkte buiten de stad, een groot deel in Frankrijk. In 1962 daalde de pendelarbeid en kende de bevolking een lichte terugval.

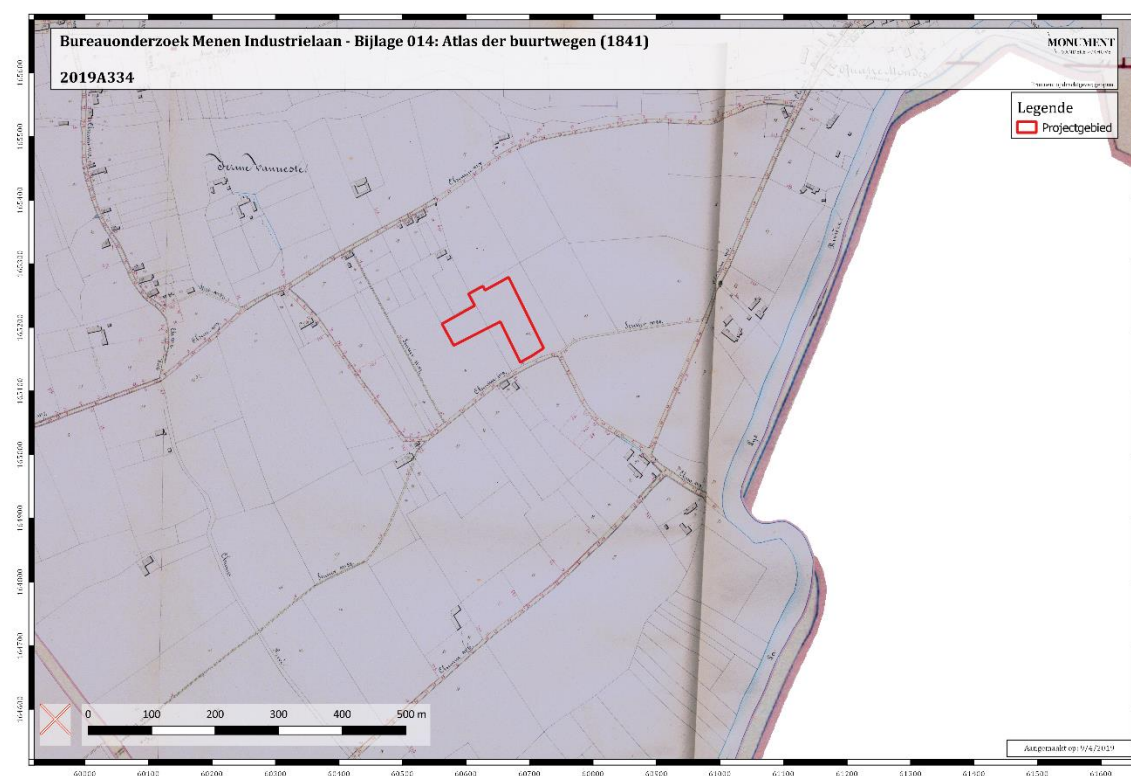
2.2.2. Historische beschrijving projectgebied

Over het onderzoeksgebied zelf is op historisch vlak weinig geweten. De vroegste kaart met relevante informatie is de Ferrariskaart (1771-1778; zie bijlage 12, figuur 25). Daarop is een onverharde, noordwest-zuidoost georiënteerde weg te zien die net door het projectgebied loopt. Het projectgebied zelf staat aan de westkant van de weg gekarteerd als een boomgaard met een waterloop of vijver, die deels onder de weg door lijkt te lopen. Ten oosten van de weg is het gebied akkerland. Vlak naast het projectgebied staan twee langwerpige gebouwen. Op de Atlas der Buurtwegen (1841, zie bijlage 14, figuur 26) en de Poppkaart (1842-1879, zie bijlage 17, figuur 28) is de weg die door het onderzoeksgebied loopt verdwenen, maar loopt er wel een weg ongeveer gelijk aan de huidige Industrielaan. Vlak ten zuiden van de weg en de site staan twee gebouwen gekarteerd. Het onderzoeksgebied zelf is wel onbebouwd.

Op een luchtfoto van 1971 (zie bijlage 18, figuur 27) zien we de bebouwing rondom het gebied toenemen, maar blijft het gebied zelf nog akkerland. Het is pas op de luchtfoto van 1990 (zie bijlage 19, figuur 29) dat zoals in de huidige situatie het zuidelijk deel van bebouwd is, met verharding eromheen. Op een meer recente luchtfoto van 2015 (zie figuur 1) valt ook het stuk dat gekarteerd staat als weiland op de bodemgebruikskaat te herkennen als een stuk braakliggend terrein tussen de bebouwing en het akkerland.

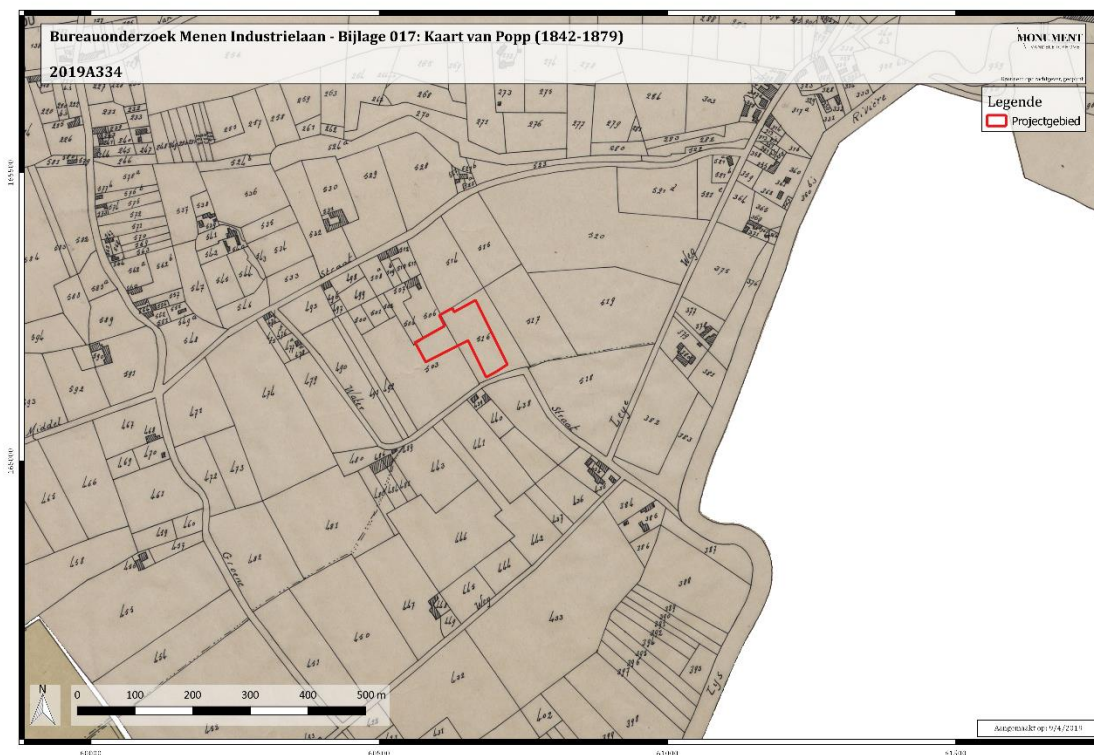
Figuur 24: Aanduiding van het projectgebied op de Ferrariskaart (1771-1778) (bron: geopunt.be)

Figuur 25: Aanduiding van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (1771-1778) (bron: geopunt.be)

Figuur 26: Aanduiding van het projectgebied op de Luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be)

Figuur 27: Aanduiding van het projectgebied op de Kaart van Popp (1842-1879) (bron: geopunt.be)

Figuur 28: Aanduiding van het projectgebied op de Luchtfoto uit 1990 (bron: geopunt.be)

2.3. Archeologisch kader

Binnen de contouren van het projectgebied zelf werd nog geen archeologisch onderzoek verricht. Binnen een straal van 800m werden wel meerdere meldingen op de Centraal Archeologische Inventaris opgetekend. Deze meldingen werden verduidelijkt en verder aangevuld met informatie van de IOED Erfgoed Zuidwest.¹³ Het betreft voornamelijk oppervlakte vondsten, geen opgravingen.

Als we de historische Ferraris kaart bekijken, zien we in de omgeving van het gebied buiten de stadskern van Menen verscheidene clusters gebouwen, waarschijnlijk hoeven, al dan niet met walgracht. Als we deze vergelijken met de vondstenmeldingen, valt enige correlatie tussen vondstenconcentraties en oude hoeves te bespeuren (zie bijlagen 15, 16, figuren 30 en 31).

Een groot aaneensluitend gebied met vondsten vinden we op een gebied tussen de 500m en 1km ten westen van de site, afgebakend door in het zuiden de Lageweg, het westen de gemeentegrens met Wervik, het noorden de percelen aan de Hogeweg en het oosten de Ch. Cappelstraat.

- (CAI 75591 AKM067) In februari 2000 werd een prospectie gestart aan de voormalige hoeve Deleu. Het is bij de percelen 598b en 592f uit Menen, Afdeling 1, Sectie F, dat er concentraties van vondsten gevonden werden. Op de Ferraris kaart zien we rond dezelfde plaatsen verscheidene gebouwen staan. Men vond er neolithicum 6 voorwerpen uit vuursteen uit het. Daarnaast vond men ongeveer honderd scherven van geglazuurd en slibversierd aardewerk, faïence, porselein, witbakkend en Menen's aardewerk, en 16 fragmenten van kleipijpen. Aan dit laatste vondstgeheel werd een datering van de 17^e tot de 19^e eeuw gegeven, en toegeschreven aan oude woongronden. Bij een aanvullende prospectie in 2002 werd op dezelfde gronden nog enkele voorwerpen uit vuursteen gevonden 'van twijfelachtige aard' en meer fragmenten van kleipijpen, grijs, witbakkend, slibversierd en geglazuurd aardewerk, steengoed, faïence en porselein. Bij een volgende prospectie op dezelfde gronden in 2004 vond men meer vuurstenen objecten uit het Neolithicum. Ook fragmenten van steengoed waaronder een fragment gedateerd rond ca. 1400 en een van ca. de 20^e eeuw, geglazuurd en slibversierd aardewerk, kleipijpen, een ronde knop in glaspasta en porselein

¹³ Deze informatie werd doorgegeven door Tijs De Schacht, erfgoed coördinator van de IOED Erfgoed Zuidwest, en betreft veldprospecties van leden van de Archeologische Stichting voor Zuidwest Vlaanderen, het huidige Archeologie Zuid-West-Vlaanderen vzw. Naast het CAI nummer zal er ook een AKM nummer gegeven worden die verwijst naar de formulieren met vondstenbeschrijvingen gedaan door de Stichting, waarvan het AKM-nummer correspondeert met de vindplaatsnummer.

werden

gevonden.

- (CAI 75591 AKM128) Aan hetzelfde gebied, op perceel 593b aan de noord-oosthoek tussen de Ringlaan en de Lage Weg en op 700m ten westen van het projectgebied werden enkele afslagen en een schrabber gevonden uit het neolithicum. Ook een ensemble van scherven van grijs reducerend gebakken, bruinrood modern, witbakkend, Menens en slibversierd rood aardewerk, steengoed, faïence en porselein werd er aangetroffen, samen met een zeventigtal fragmenten van witte kleien pijpen. Deze laatste vondstengroep kreeg de periode tussen de 15^e en 19^e eeuw als datering.
- (CAI 75591 AKM146) In oktober 2002 werd in hetzelfde gebied op perceel 583e, op de noordwesthoek van de spoorweg Kortrijk-Ieper, de Krulbeek en de CH. Cappelstraat tijdens een prospectie gelijkaardige vondsten aangetroffen. Het gaat om 40 vuurstenen, waarvan een vijftal werktuigen en klingen met enige zekerheid tot het neolithicum gedateerd, en een ensemble van een honderdtal scherven van de late middeleeuwen tot in de moderne tijd toegeschreven aan oude woongronden, waaronder enkele laatmiddeleeuwse scherven van grijs aardewerk, steengoed van verscheidene centra, porselein, industriële faïence en 40 koppen en steelfragmenten van kleipijpen
- (CAI 75591 AKM168) In 2004 in hetzelfde gebied en waar nu de Ringlaan loopt, net ten zuiden van waar die de spoorweg Kortrijk-Poperinge kruist, werden in 2004 deze gelijkaardige vondsten gedaan. Weer gaat het om enkele vuurstenen waaronder een schrabber uit het neolithicum, en enkele scherven aardewerk toegeschreven aan oude woongronden van de periode 1700-1900, waaronder fragmenten van porselein, kleipijpen, en slibversierd en rood geglazuurd aardewerk.
- (CAI 75591 AKM169) Gelijkaardige vondsten werden in datzelfde jaar gedaan aan hoeve Callens, tussen de hoek met de spoorlijn Kortrijk-Poperinge en de gemeentegrens Wervik-Menen, aan perceel 602a. Het betreft enkele vuurstenen waaronder 2 mogelijke objecten, en Ook enkele scherven grijs reducerend gebakken aardewerk, proto-steengoed, steengoed, porselein en ongeveer 20 kop- en steelfragmenten van kleipijpen werden er gevonden.

Bij het huidige perceel 611c, vlak naast het vorig vermelde vondstengebied en ongeveer 1km ten noordwesten van het projectgebied vinden we een walgracht site (CAI 75777 en zie bijlage 16) tussen de Kruibeek, Hogeweg en Ringlaan.

- (CAI 75777 AKM167) In 2003 werden bij de 'verdwenen walgrachthoeve' de volgende vondsten gedaan. Enkele voorwerpen uit silex, waaronder een kern, kling

en enkele afslagen. Ook 2 mogelijke Romeinse scherven werden vermeld. Verder vond men er een honderdtal scherven, waaronder laatmiddeleeuws grijs reducerend gebakken aardewerk, steengoed, porselein, faïence en stukken kleipijpen waarvan het ensemble duidt op een oude grond bewoond van de 15^e tot de 20^e eeuw.

- (CAI 75653 AKM118) In januari 2002 werd juist ten oosten hiervan, waar nu de ringlaan loopt of vlak ernaast rond perceel 605c een veldverkenning gedaan, en aangevuld met een verdere prospectie in 2004. Men vond er weeral enkele vuurstenen, mogelijk uit de late steentijd. Daarnaast vond men een dertigtal scherven waaronder grijs reducerend gebakken, witbakkend, en bruinrood on- en slibversierd aardewerk, faïence, een fragment van lokaal aardewerk uit Menen, porselein en 11 fragmenten van kleien pijpen, toegeschreven aan bewoning op oude woongronden vanaf de 15^e eeuw.
- (CAI 75591 AKM117) Ook in januari 2002 gebeurde er een prospectie ten zuiden hiervan op perceel 603c op de noordwesthoek tussen de Ringlaan en de spoorweg Kortrijk-Poperinge. Naast enkele splinters en een werktuig van vuursteen, mogelijk uit het neolithicum, is het grootste deel van de vondsten hier ook een ensemble van enkele tientallen scherven van grijs reducerend gebakken, rood geglaazuurd en witbakkend aardewerk, steengoed en porselein, en enkele stelen en koppen van kleipijpen. Deze werden toegeschreven aan oude woongronden vlakbij een walgrachtsite, met een algemene datering van de 16^e tot 19^e eeuw.

Een ander vondstengebied bevindt zich op 500 tot 800 meter ten zuiden van de site, tussen de Wervikstraat en Ropswalle. We vinden er aan de hoeve d'Hondt (CAI 75767) het Goed te Riemeersch aan perceel 418d, en (CAI 75773) het Goed te Blauwentorre of Blauwe Torre aan perceel 428c, die volgens het CAI overeenkomen met sites met walgracht op de Ferraris kaart (1771-1778, zie bijlage 16).

- (AKM046) In 1998-1999 werd bij een veldverkenning aan de hoeve van landbouwer d'Hondt op perceel 421h een vindplaats ontdekt waarin ook weer twee periodes vertegenwoordigd worden. Een achttal vuurstenen voorwerpen waaronder een kling met retouches uit de late steentijd behoren tot de oudste periode. De jongere loopt van ca. 1400 tot 1900 periode. Hiertoe behoren onder andere enkele scherven van grijs reducerend gebakken aardewerk uit de 14^e of 15^e eeuw, steengoed van de 14^e tot de 18^e eeuw, faïence uit de 18^e eeuw, 160 scherven van rood geglaazuurd recent aardewerk, porselein van na 1680, wat witbakkend aardewerk, 66 fragmenten van kleien pijpen van de 17^e tot de 19^e eeuw en twee koperen munten uit de late 17^e eeuw.
- (CAI 75668 AKM125) In 2002 werd een vondplaats tussen de Wervikstraat en het Goed te Blauwe Torre op perceel 432c aangetroffen tijdens een prospectie. Er werd

een concentratie van 44 splinters en afval van steenbewerking gevonden, naast 17 vuurstenen voorwerpen waaronder een spits, pijlpunt met centrale schacht en weerhaken, schrabbers en klingen. Deze werden gedateerd tot het neolithicum. Daarnaast werden er ook een tweehonderdtal scherven van aardewerk en steengoed gevonden, en bijna honderd fragmenten van kleipijpen. Dit ensemble dateert van de late middeleeuwen tot de moderne tijd. Een jaar later werd op dezelfde plek een aanvullende verkenning gedaan van het terrein, die de gedane vondstenconcentraties bevestigde. Er werd een concentratie van 28 neolitische vuurstenen voorwerpen gevonden, waarvan 6 werktuigen. Van de periodes na de 14^e eeuw werden een honderdtal scherven gevonden van aardewerk, 2 stukken faïence en een stuk glas. Een laatste prospectie op het terrein gebeurde in 2011. Toen werd de vondst geregistreerd van nog een vijftigtal vuurstenen voorwerpen uit de late steentijd, waaronder enkele schrabbers en klingen, en 39 scherven die uiteenlopend te dateren vallen tussen 1400 en heden. We zien hier weer dezelfde twee periodes opduiken. Enerzijds de late steentijd, anderzijds een mogelijk continue bewoning vanaf de late middeleeuwen.

Een ander gebied met vondstenconcentraties vinden we terug tussen de Industrielaan en de Wervikstraat, aan de kant van de Ringlaan, zo'n 600 tot 800 meter ten zuidwesten van het projectgebied. Op de Ferrariskaart (1771-1778, zie bijlage 16) zien we een walgrachtsite en enkele hoeve gebouwen.

- (CAI 75542 AKM038) In september 1997 werd op 800m ten zuidwesten van het projectgebied aan de Wervikstraat, op sectie F perceel 453v een noodopgraving uitgevoerd in kader van de aanleg van een verbindingsweg tussen de N58 en de A19. Tijdens de opgraving, uitgevoerd door enkele leden van de Archeologische Stichting voor Zuid-West-Vlaanderen, werd een kuil gevuld met 'typisch nederzettingsafval' gevonden. Dit bestond uit 101 scherven van fijn aardewerk waaronder geknikte schalen, situlae en bekers en 318 fragmenten grof aardewerk, 40 stukjes hutleem, 12 stukken natuursteen waarvan 6 uit silex, en een stuk verbrand bot. Op basis van het fijnwandig aardewerk werd voor de kuil een datering gegeven van vroeg-La-Tène, waarvan het begin te situeren valt rond 500-450 v.Chr. Bij een latere prospectie aan de vindplaats van deze La-Tène kuil werden verdere vondsten gedaan uit drie verschillende periodes. De oudste periode, de late steentijd, wordt vertegenwoordigd door 31 vuurstenen voorwerpen waaronder enkele werktuigen en afslagen. Vervolgens werd de melding gedaan van enkele scherven uit de Romeinse of de Merovingische periode. Tot slot werden verscheidene scherven aardewerk, faïence, porselein en steengoed toegeschreven aan oude woongronden bij een hoeve met een datering van de 15^e tot de 19^e eeuw. Vervolgens in 2004 bij een aanvullende veldverkenning werden nog enkele vuurstenen waarvan 9 exemplaren

met retouches waaronder enkele klingen gevonden. Ook de latere periode van de late middeleeuwen tot de 19^e / 20^e eeuw ontbreekt hier niet, vertegenwoordigd door scherven grijs reducerend gebakken aardewerk, recenter industrieel vervaardigd aardewerk, steengoed en meer dan 80 stelen en koppen van kleien pijpen.

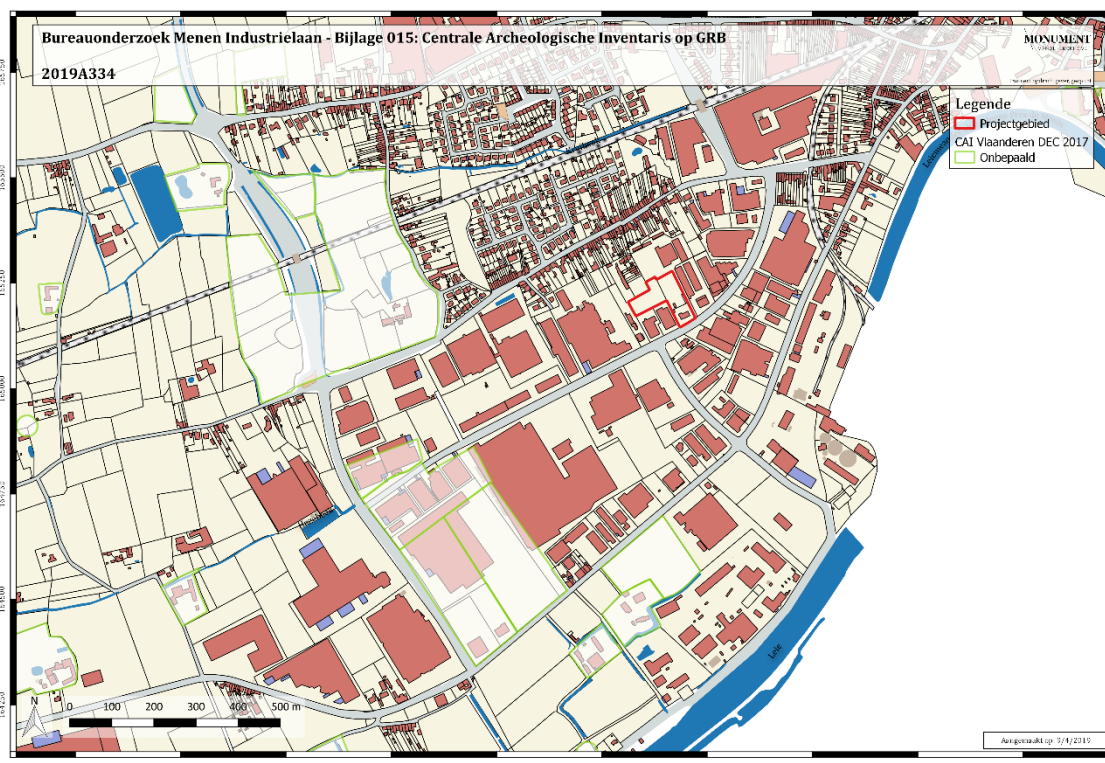
- (CAI 75564 AKM051) Vlak bij deze vondstplaats werd tijdens een prospectie in 1999 een oppervlaktevonst gedaan van een pijlpunt uit vuursteen met weerhaken, fijn geretoucheerd aan beide zijden over heel het lichaam. Op diezelfde plek werd in 2001 een aanvullende prospectie gedaan. Men vond er 15 potentiële vuurstenen voorwerpen en een wandfragment van Romeinse Arras-waar. Ook vondsten van de periode van de late middeleeuwen tot de 20^e eeuw ontbreken niet. Het gaat hier om enkele scherven van grijs reducerend gebakken aardewerk, slibversierd en onversierd bruinrood aardewerk, steengoed, faïence, porselein en enkele kop- en steelfragmenten van pijpjes. In 2004 bij een verdere verkenning op dezelfde plaats werden nog enkele silexen gevonden waarvan enkele met retouches, en een ensemble met scherven van grijs reducerend gebakken, en bruinrood aardewerk, steengoed, faïence, porselein en pijpjes van de 15^e eeuw tot de moderne tijd. Nog in 2011 werden enkele scherven van steengoed gevonden, van bruinrood geglaazuurd aardewerk en enkele fragmenten van kleien pijpjes. Dit ensemble kreeg een datering tussen ca. 1650-1900. Het zou hier om aanhoudende bewoning gaan.
- (CAI 75690 AKM140) Een prospectie in 2002 gebeurde op perceel 453v, dus in de buurt van de La-Tène kuil, op de 'vlakke kouters' tussen de Wervikstraat, Ringlaan en Industrielaan. Zo werden er 41 afslagen, enkele klingen, 3 werktuigen en een kern uit het neolithicum geregistreerd. Ook een honderdtal scherven van onder andere grijs reducerend gebakken, rood slibversierd en onversierd, steengoed, faïence en porselein en meer dan honderd fragmenten van kleipijpen werden er gevonden en toegeschreven aan oude woongronden van de 14^e/15^e tot de 20^e eeuw. In 2004 werden aanvullende vondsten gemeld. Het betreft 23 voorwerpen uit silex, waaronder enkele met retouches en mogelijk een schrabber, en een gevleugelde pijlpunt uit silex uit de late steentijd. Verder nog meer aardewerk, steengoed, faïence, porselein en fragmenten van kleien pijpjes uit de periode van de 14^e/15^e tot heden.
- (CAI 75652 AKM116) Aan de westelijke kant van dit gebied, bij de gemeentegrens tussen Wervik en Menen aan de Hazebeek, deed men eerst in januari en vervolgens in maart 2002 een prospectie. In januari melde men de vondst van 13 voorwerpen uit silex, waaronder een kern, kling en mogelijk een schrabber uit de late steentijd. Ook enkele scherven uit de Romeinse periode werden er gevonden. En net zoals bij de andere prospecties, vond men hier ook een ensemble van scherven van grijs reducerend gebakken, bruinrood versierd en onversierd en witbakkend aardewerk, steengoed, faïence, porselein en pijpjes terug, met een algemene datering van de 16^e tot de 19^e eeuw en toegeschreven aan continue bewoonde oude gronden. Men deed

er vondsten uit drie verschillende grote periodes. Het Neolithicum werd gepresenteerd door 13 voorwerpen waaronder een kling, kern en mogelijk een schrabber. Uit de Romeinse periode dateren 8 scherven. Het grootste deel van de vondsten werden gedateerd tussen de 16^e en 19^e eeuw, toegeschreven aan oude woongronden. In maart kwamen er 7 voorwerpen van vuursteen bij, twee fragmenten van een Romeinse dolia en een Romeinse kraal, en een groot aantal koppen en stelen uit de 17^e tot 19^e eeuw.

Op de CAI staan nog enkele verdere meldingen van oude hoeves en walgrachtsites in de omgeving:

- CAI 73379: Waterstraat 2, Wervik. Het wooneiland en de walgracht bewaard tot op heden.
- CAI 73380: Menensesteenweg 287, Wervik. De walgracht en organisatie waren nog aanwezig in 1850. Nu resten nog enkel woongedeelte en de perceelsindeling die herinnert aan de gracht.
- CAI 75622: Hoogpoortweg I, Menen. Op percelen grenzend aan de hoeve Het Goed te Hoogpoorte, bij de grens Menen-Wervik, werd de vondst geregistreerd van rood loodgeglazuurd en slibversierd aardewerk, grijs reducerend gebakken en witbakkend aardewerk, steengoed, Menens aardewerk, faïence, porselein, pijpfragmenten en een fragment van een slijpsteen.
- CAI 75770: Menen. Aan Goed te Pyps staat een site met walgracht op de Ferraris kaart (1771-1778).

Verder kan er nog een losse vondsten op de CAI gevonden worden op 1km van het projectgebied: CAI 158826: Aan de Ropswalle, een 250 meter onder de al besproken walgrachtsite van Goed te Riemeersch (CAI 75767) werd een metaalvondst van de midden Romeinse tijd gedaan. Het betreft een tweetandige vleesvork, 13cm x 5,5cm. Een parallel uit Utrecht wordt gedateerd tussen 15 en 250 n.Chr.

Figuur 29: Aanduiding van het projectgebied op de kadasterplan aangevuld met het CAI (bron: gepoint.be)

Figuur 30: Aanduiding van het projectgebied op de Ferrariskaart (1771-1778) aangevuld met het CAI (bron: geopunt.be)

2.4. Synthese

2.4.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- Voor de periodes voor de vroegmoderne tijd zijn geen gegevens beschikbaar uit het bureauonderzoek die de aan- of afwezigheid van bewoning of een site binnen het projectgebied kunnen bevestigen. Er kan wel gesteld worden dat het projectgebied niet ongunstig gelegen is nabij de Leie. Voor de periode van de middeleeuwen maakt het bureauonderzoek duidelijk dat Menen reeds bewoond werd vanaf de 9e eeuw. De aanwezigheid van oudere sporen is ook mogelijk, getuige de Romeinse aanwezigheid in de regio aan het begin van onze jaartelling en enkele in de omgeving gedane Romeinse vondsten, en de vondst uit de La-Tène periode.
- Voor de vroegmoderne tijd beschikt men over kaartmateriaal (Ferrariskaart, 1771-1778, zie bijlage 12) dat er op wijst dat het projectgebied vlak aan of in een landbouwerf lag, rekening houdend met een marge op de kaartprojectie. Ook hebben veldprospecties in de nabije omgeving van het projectgebied aan dergelijke op de kaarten te vinden landbouwwerven een groot aantal vondsten gedaan die kunnen wijzen op een waarschijnlijk continue bewoning van de erven van de late middeleeuwen tot de vroegmoderne of zelfs nieuwe tijd, en verscheidene vondsten uit het neolithicum. Het is bijgevolg niet onwaarschijnlijk dat er sporen kunnen aangetroffen worden binnen het projectgebied uit het neolithicum, de latere middeleeuwen en de vroegmoderne tijd. Er is echter geen duidelijke indicatie voor enig bodemkundig potentieel op goed bewaarde steentijdsites.
- Voor de periode van de moderne en de eigen tijd wijst het beschikbare kaartenmateriaal erop dat dit gebied steeds akkerland betrof. De kans om bewoningssporen aan te treffen uit deze periodes is bijgevolg miniem.
- Het is pas vanaf 1990 (Luchtfoto 1990, zie bijlage 19) dat met zekerheid gesteld kan worden dat er bewoning aanwezig is in het zuidelijk gedeelte van het onderzoeksgebied. De geplande werken zullen echter deze woning niet treffen en bijgevolg heeft dit geen gevolgen voor het bodemarchief van de rest van het projectgebied.
- Besluitend kan gesteld worden dat er voor de periodes vroeger dan ca 1771-1778 (kaart van Ferraris) geen gegevens beschikbaar zijn uit het bureauonderzoek om de aan- of afwezigheid van een site binnen het projectgebied te kunnen bevestigen. De geografische ligging van het projectgebied op vruchtbare zandleembodem in de nabijheid van de Leie, de zeer geringe kans op erosie op het gebied, de aanwezigheid van vondsten uit het neolithicum en van de late middeleeuwen tot de moderne tijd in de nabije omgeving aan gelijkaardige op de Ferraris kaart aangeduide landbouwwerven en de indeling op de historische kaarten van de site als

landbouwgrond maken echter dat de aanwezigheid van een archeologische site niet onwaarschijnlijk is. De enige manier om concrete informatie in te winnen over de al dan niet aanwezigheid van een archeologische site(s) uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen en de nieuwe tijd is veldonderzoek.

2.4.2. Afweging verder vooronderzoek

In eerste instantie wordt nagegaan of een verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem noodzakelijk is, omdat de opsporing van archeologische sites bij voorkeur gebeurt via een zo miniem mogelijke verstoring van de bodem. Indien het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem de afwezigheid van een archeologische site niet kan staven, wordt overgegaan naar een vooronderzoek met ingreep in de bodem. In geval de aanwezigheid van een archeologische site wordt bevestigd, dient men te proberen die *in situ* te bewaren. Indien dit niet mogelijk is, dient men over te gaan tot een opgraving.

Het uitgevoerde bureauonderzoek kan geen uitsluitsel bieden omtrent de eigenlijke bodemopbouw van de bodem die gekarteerd is als akkerbouw en weiland. De waarschijnlijk enige verstoring van het bodemarchief is de woning op het zuidelijk deel van het projectgebied die niet onder het onderzoeksgebied valt. De geplande werken omvatten de bouw van twee loodsen en de verharding van een groot deel van het terrein. Dit laatste zal voor een bodemverstoring van ongeveer 55 cm zorgen, de bouw van de twee gebouwen zullen wel een grote impact hebben op het bodemarchief. De exacte verstoringsdiepte is nog niet geweten omdat de sonderingen nog niet uitgevoerd werden. Wel wordt voorzien dat de algemene fundering van de vloeren de bodem zal verstoren tot op ca. 60cm diepte ten opzichte van de vloerplas, de funderingen tot op ca. 3m. De geplande loodsen hebben een oppervlakte van 1828 m² en 1207 m². Lokaal diepere verstoringen doen zich voor op de inplantingsplaatsen van leidingen, waterputten en septische putten.

Het is op basis van het bureauonderzoek niet uit te maken of dit een impact zal hebben op eventueel bewaard archeologisch erfgoed. Het bureauonderzoek kon namelijk niet uitmaken wat de eventuele graad van verstoring is van de bodem, of er factoren zijn die een goede bewaring van bijvoorbeeld steentijdsites geven en of er al dan niet een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied. Hiervoor dient verder vooronderzoek op het terrein te gebeuren. Het archeologisch potentieel is niet onbestaande, voornamelijk voor het neolithicum en de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd, gezien de vondsten op gelijkaardige landbouwerven in de nabije omgeving. Gezien de dringende aard van het dossier alsook de aanwezigheid van verhardingen en constructies, dient het geadviseerde verder vooronderzoek in uitgesteld traject te worden opgenomen.

2.4.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Onder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem wordt verstaan: landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering. Hieronder worden deze drie technieken besproken en geëvalueerd naar hun relevantie in het kader van dit onderzoek.

2.4.3.1. Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites. Gezien de kans op een steentijdsite is het nuttig om verder te bodem te onderzoeken om te achterhalen of een dergelijke site hier bewaard kan blijven. Dit zou al kunnen gebeuren in het traject van de archeologienota, gezien het grootste gedeelte van het gebied onverhard is en al in eigendom van de initiatiefnemer. Daardoor wordt een landschappelijk bodemonderzoek hier al wel geadviseerd.

2.4.3.2. Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

Dit type onderzoek wordt voor deze site echter niet weerhouden. Hoewel mogelijk en niet schadelijk, is dit onderzoek niet noodzakelijk en niet optimaal bruikbaar om de huidige vraagstellingen te kunnen beantwoorden.

2.4.3.3. Veldkartering

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door middel van een visuele inspectie van het terrein. Aangezien er sprake is van een dikke antropogene A-horizont, zullen zich in deze ploeglaag enkel losse artefacten bevinden die van elders via bemesting zijn aangebracht en dus geen indicatie geven voor bewoning op het terrein zelf. Bijgevolg is deze techniek wel mogelijk maar niet nuttig en noodzakelijk

2.4.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

2.4.4.1. Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Als er op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek een potentieel voor steentijdsites blijkt, zal een verkennend en vervolgens waarderend archeologisch booronderzoek geadviseerd worden. Dergelijk onderzoek dient dan te gebeuren conform de Code van Goede Praktijk. Indien er uit de landschappelijke boringen geen overtuigende informatie voor een steentijdsite gevonden wordt, wordt er geen verder booronderzoek geadviseerd.

2.4.4.2. Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.¹⁴

Daarnaast is er ook direct een duidelijk zicht op de bodemopbouw en kan, indien nodig, alsnog bijkomend steentijdonderzoek uitgevoerd worden.

Er wordt geadviseerd om die zones binnen het projectgebied die bedreigd worden door de geplande werken verder te onderzoeken aan de hand van proefsleuven. Hierbij moet rekening gehouden worden met de eventuele resultaten van het landschappelijk, en mogelijk verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek inzake steentijdsites. Maar ook de periodes vanaf ca. het neolithicum worden gekenmerkt door de aanwezigheid van grondsporen die optimaal worden gedetecteerd met deze prospectiemethode. Gezien de goede kans op sporen uit de late middeleeuwen tot vroegmoderne tijd wordt deze optie geadviseerd, rekening houdend met de resultaten van het booronderzoek.

2.4.5. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

¹⁴ HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A. juli 2016, p. 55.

Er zijn geen archeologische of historische gegevens gekend over de site zelf. De gekende historische gegevens over de omgeving (Menen) worden besproken in hoofdstuk 2.2.

- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?

De enige indicatie dat de bodem mogelijks (deels) verstoord is, is de aanwezigheid van de huidige bebouwing binnen het projectgebied, dat echter niet deel uitmaakt van het onderzoeksgebied. De mate van verstoring is niet duidelijk en dient voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Het noordelijk deel van terrein staat gekarteerd als verwaarloosbaar erosiegevoelig. Het sonderingsverslag is nog niet beschikbaar. De bewaring van het bodemarchief dient voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De bouw van de twee loodsen zal een impact hebben op de bodem. De sonderingen hebben nog niet plaatsgevonden en de exacte dieptes van de ingrepen in de bodem zijn daarom nog niet gekend. Voor de aanleg van de gebouwen wordt voorzien dat de gemiddelde afgraving rond 60cm zal bedragen voor de aanleg van de vloerplaat, en rond 3m voor de aanleg van de funderingsvoeten, en een gelijkaardige diepte voor de regenwater- en infiltratieputten. De impact van de verharding van het terrein zal zo'n 55 cm bedragen.

Een deel van het projectgebied zal ingericht worden als groenzone. Afhankelijk van de diepte waarop het archeologisch niveau zich hier bevindt bestaat de kans dat een *in situ* bewaring gerealiseerd kan worden.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Op basis van enkel het bureauonderzoek kunnen deze vragen niet beantwoord worden.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Het is duidelijk dat de vooropgestelde onderzoeksvragen enkel en alleen op basis van het bureauonderzoek niet kunnen worden beantwoord. De hoogstwaarschijnlijke aan- of afwezigheid van een archeologische site kan namelijk niet afdoende worden gestaafd waardoor ook geen gemotiveerde uitspraak mogelijk is omtrent de verder te nemen maatregelen. Bijgevolg is het noodzakelijk bijkomende onderzoeksfases voor te stellen. Zoals hierboven geëvalueerd wordt voorgesteld om over te gaan tot een landschappelijk booronderzoek om de potentiële aanwezigheid van een steentijdsite te bevestigen. Als hieruit blijkt dat er een mogelijkheid is voor steentijd, kunnen hierop dan verkennende en waarderende archeologische booronderzoeken volgen. Vervolgens wordt geadviseerd om een proefsleuvenonderzoek te doen op de zones binnen het projectgebied die bedreigd worden door de geplande werken. De verwachting bestaat dat er sporen uit de late middeleeuwen tot vroegmoderne tijd aangetroffen kunnen worden. Gezien de dringende aard van het dossier alsook de aanwezigheid van verhardingen en constructies, dient het verder geadviseerde vooronderzoek in uitgesteld traject te worden opgesteld.

De modaliteiten van de voorgestelde onderzoeksmethoden worden besproken in het programma van maatregelen. De vraagstellingen per onderzoeksmethode worden eveneens behandeld in het programma van maatregelen. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord.

3. Samenvatting

Het projectgebied situeert zich in het Leiedal, ten westen van de huidige stadskern van Menen en is gelegen tussen de Industrielaan en de Lageweg. Ten zuiden ervan loopt de Leie. Het betreft een vrij vlak gebied dat gelegen is op matig droge tot matig natte zandleembodems, met over het grootste gedeelte van het gebied een 25-40cm dikke A-Horizont (ploeglaag), een 10cm brede bruingrijze overgangshorizont, en een onderliggende Bt klei-inspoelingshorizont. Het noordelijk deel van de bodem is gekarteerd als verwaarloosbaar erosiegevoelig. Een woning bevindt zich op het projectgebied maar valt buiten het onderzoeksgebied, dat volledig in handen is van de initiatiefnemer.

Op het projectgebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Historische kaarten uit de 18^e en 19^e eeuw tonen het projectgebied als akker of boomgaard, mogelijk als deel van een landbouwerf. Veldprospecties op gelijkaardige landbouwervens brachten een grote hoeveelheid aan archeologisch materiaal op van het neolithicum, en van de late middeleeuwen tot de vroegmoderne tijd. Op een luchtfoto uit 1990 is reeds de huidige bebouwing zichtbaar, een woning die zich bevindt op het zuidelijke deel van het projectgebied maar die zelf geen deel uitmaakt van de geplande werken en dus geen deel uitmaakt van het onderzoeksgebied. Een klein deel naast deze woning is op dit moment verhard met steenslag, dat plaats zal maken voor een betonverharding. Het overige deel van het projectgebied is onbebouwd en beschikbaar voor archeologisch onderzoek.

Het terrein zal ontwikkeld worden als bedrijfsterrein. Hierbij wordt de bouw van twee loodsen voorzien van dienstenzones, met bijhorende parking voor personenwagens, stelplaats voor brandweer en laad- en loskades in betonverharding. Een deel van het terrein zal ingericht worden als groenzone. Voor de aanleg van de gebouwen is de totale impact op de bodem nog niet gekend gezien de sonderingsverslagen nog niet beschikbaar zijn, maar een gemiddelde afgraving van ca. 60cm voor de vloerplaat kan geschat worden. Voor de funderingen, regenwater- en infiltratieputten is er een gemiddelde afgraving tot ca. 3m. Hierdoor zal mogelijk een deel van het potentieel aanwezige archeologisch bodemarchief vernietigd worden.

Deze elementen maken dat het projectgebied een zekere archeologische waarde kan hebben en dat de gegevens van een archeologisch onderzoek kunnen leiden tot een kennisvermeerdering over de al dan niet aanwezige menselijke activiteiten op het terrein en de omliggende gebieden in het verleden. Om het archeologisch potentieel in te kunnen schatten wordt voorgesteld om eerst vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uit te voeren. Het betreft in de eerste plaats een landschappelijk bodemonderzoek. Afhankelijk van de resultaten hiervan betreffende de potentiële aanwezigheid van een steentijdsite kan bijkomend een verkennend en een waarderend archeologisch booronderzoek gebeuren. Vervolgens een proefsleuven onderzoek op de bedreigde zones waarbij een optimale inschatting gemaakt kan worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen

archeologische sporen.. Dergelijk onderzoek dient dan te gebeuren conform de Code van Goede Praktijk.

Gezien de bodems rondom het projectgebied variëren van droog tot matig nat met mogelijke wateroverlast in de winter, wordt eventueel archeologisch onderzoek best uitgevoerd in de drogere maanden buiten de winter.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar de optimale strategie, *Onderzoeksrapporten Onroerend Erfgoed* 48.

4.2. Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>

5. BIJLAGEN

5.1. Plannenlijst

Projectcode	2016E74
Onderwerp	Plannenlijst
Plannummer	Bijlage 1
Type	Topografische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 2
Type	Topografische kaart (detail)
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/04/2019
Plannummer	Bijlage 3
Type	Kadasterplan
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/04/2019
Plannummer	Bijlage 4
Type	Bouwplan
Onderwerp	Geplande werken
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/04/2019
Plannummer	Bijlage 5
Type	Bodemgebruikskaat 2001
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 6
Type	Digitaal terreinmodel
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied

Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 7
Type	Digitaal terreinmodel detail
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 8
Type	Tertiair geologische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 9
Type	Quartair geologische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 10
Type	Bodemkaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	14/07/2016
Plannummer	Bijlage 11
Type	Potentiële bodemerosiekaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 12
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Ferraris
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal

Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 13
Type	Orthofoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Luchtfoto 2015
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/04/2019
Plannummer	Bijlage 14
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 15
Type	Kadaster
Onderwerp	CAI op Kadaster geprojecteerd
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 16
Type	Historische kaart
Onderwerp	CAI op Ferrariskaart geprojecteerd
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 17
Type	Historische kaart
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Kaart van Popp
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 18
Type	Orthofoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Luchtfoto 1971
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019

Plannummer	Bijlage 19
Type	Orthofoto
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Luchtfoto 1990
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/04/2019
Plannummer	Bijlage 20
Type	Kadaster
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied – Bestaande toestand
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/04/2019

5.2. Fotolijst

Projectcode	2019A334
Onderwerp	Fotolijst
ID	Figuur 3
Type	Overzichtsfoto huidige toestand terrein
Vervaardiging	Digitaal fototoestel
Datum	13/12/2017
ID	Figuur 13
Type	Overzichtsfoto huidige toestand terrein
Vervaardiging	Digitaal fototoestel
Datum	13/12/2017

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 1: Topografische kaart

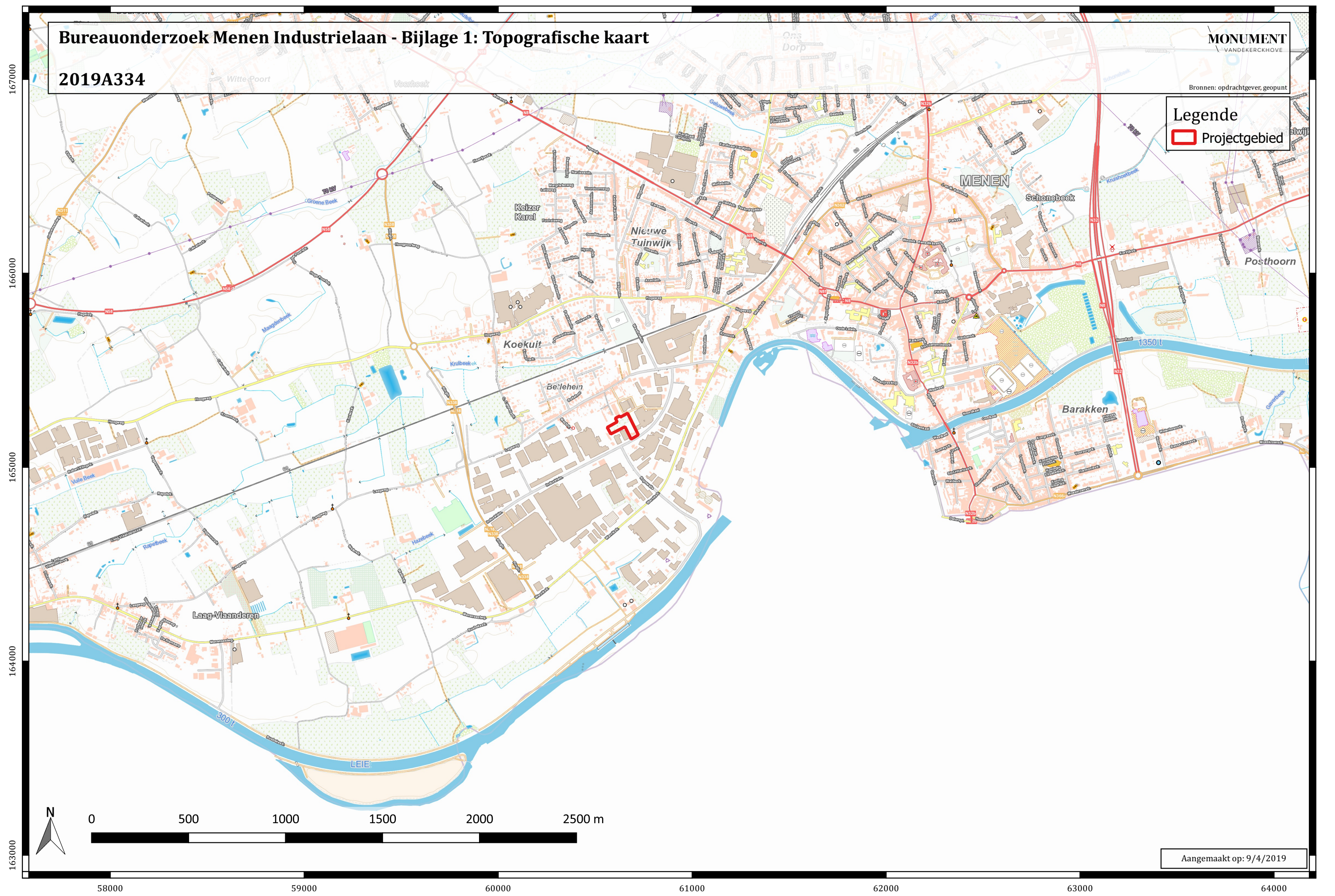
2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

 Projectgebied

0 500 1000 1500 2000 2500 m

Aangemaakt op: 9/4/2019

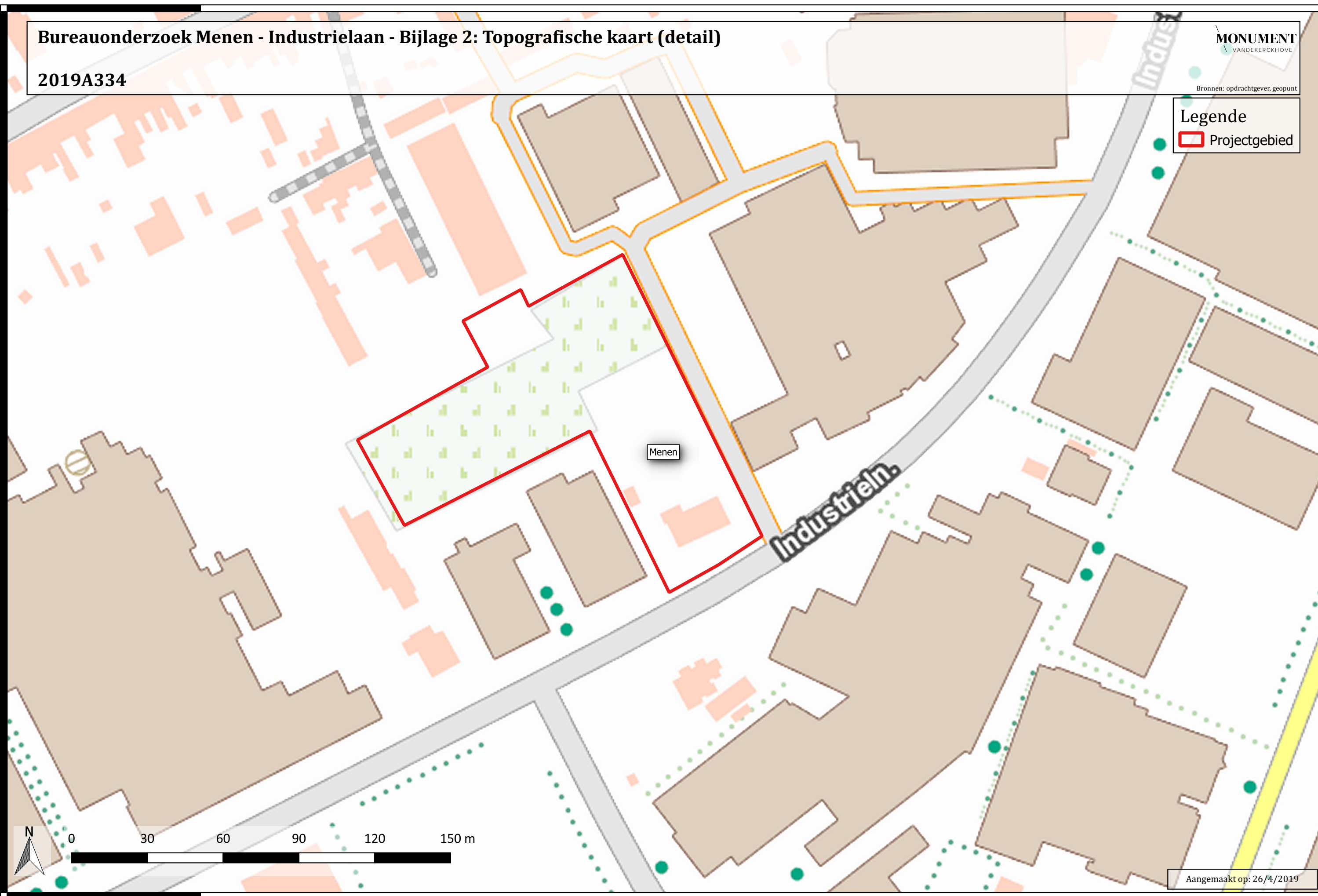
Bureauonderzoek Meneu - Industrielaan - Bijlage 2: Topografische kaart (detail)

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

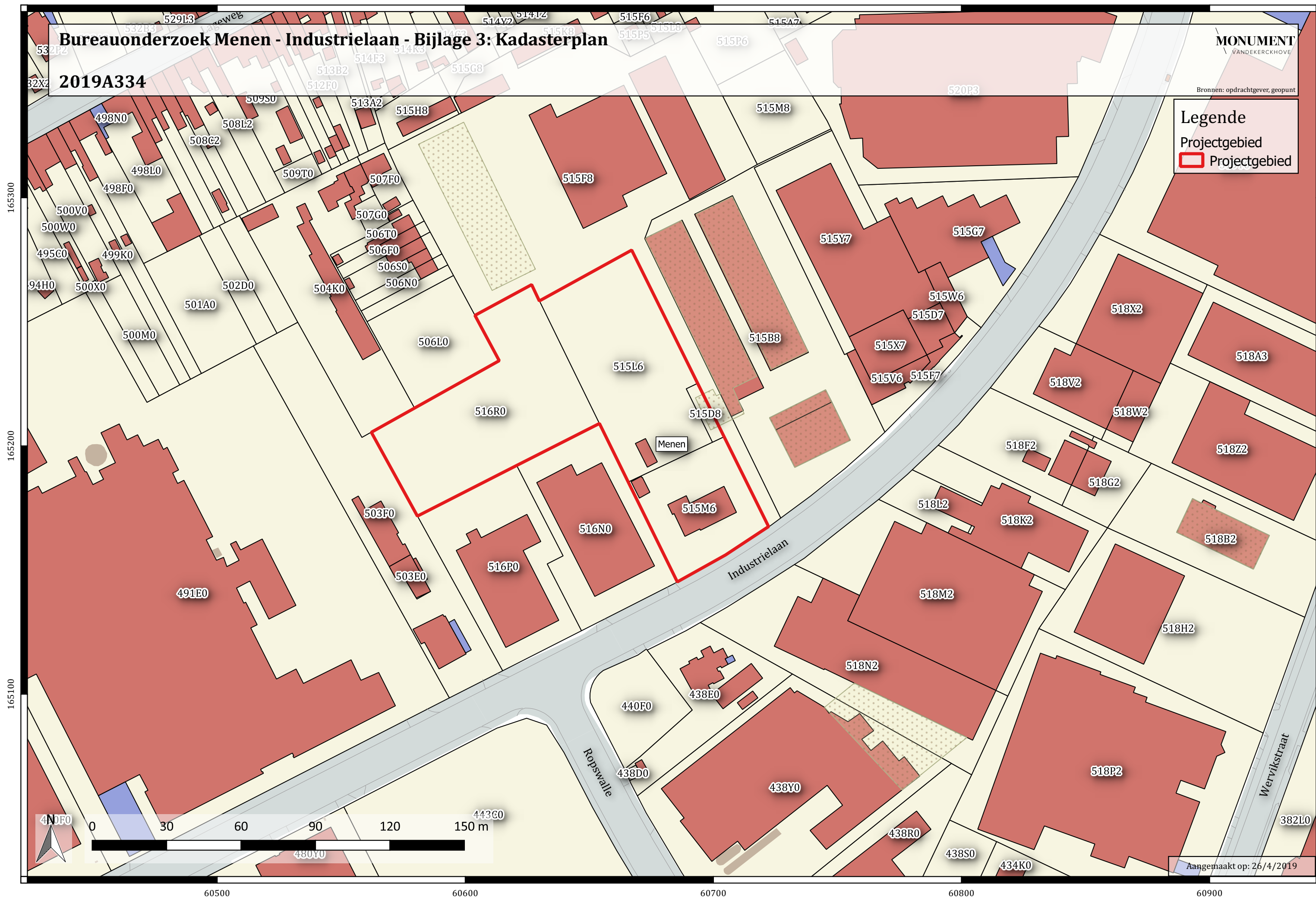
2019A334

VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Projectgebiet

☐ Projektgebiet

Bureauonderzoek - Menen - Industrielaan - Bijlage 4: Geplande werken

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Onderzoeksgebied

165300

165250

165200

165150

0 20 40 60 80 100 m

60500 60550 60600 60650 60700 60750 60800

OPMERKINGEN TBY BRANDWEER

1. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

2. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

3. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

4. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

5. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

6. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

7. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

8. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

9. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

10. Het gebied is bestemd voor de realisatie van een nieuw brandweerkazerne met een oppervlakte van 10.000 m². Het gebied is gelegen in de gemeente Menen, provincie Limburg.

Bureauonderzoek - Menen - Industrielaan - Bijlage 4b: Geplande werken - ingrepen

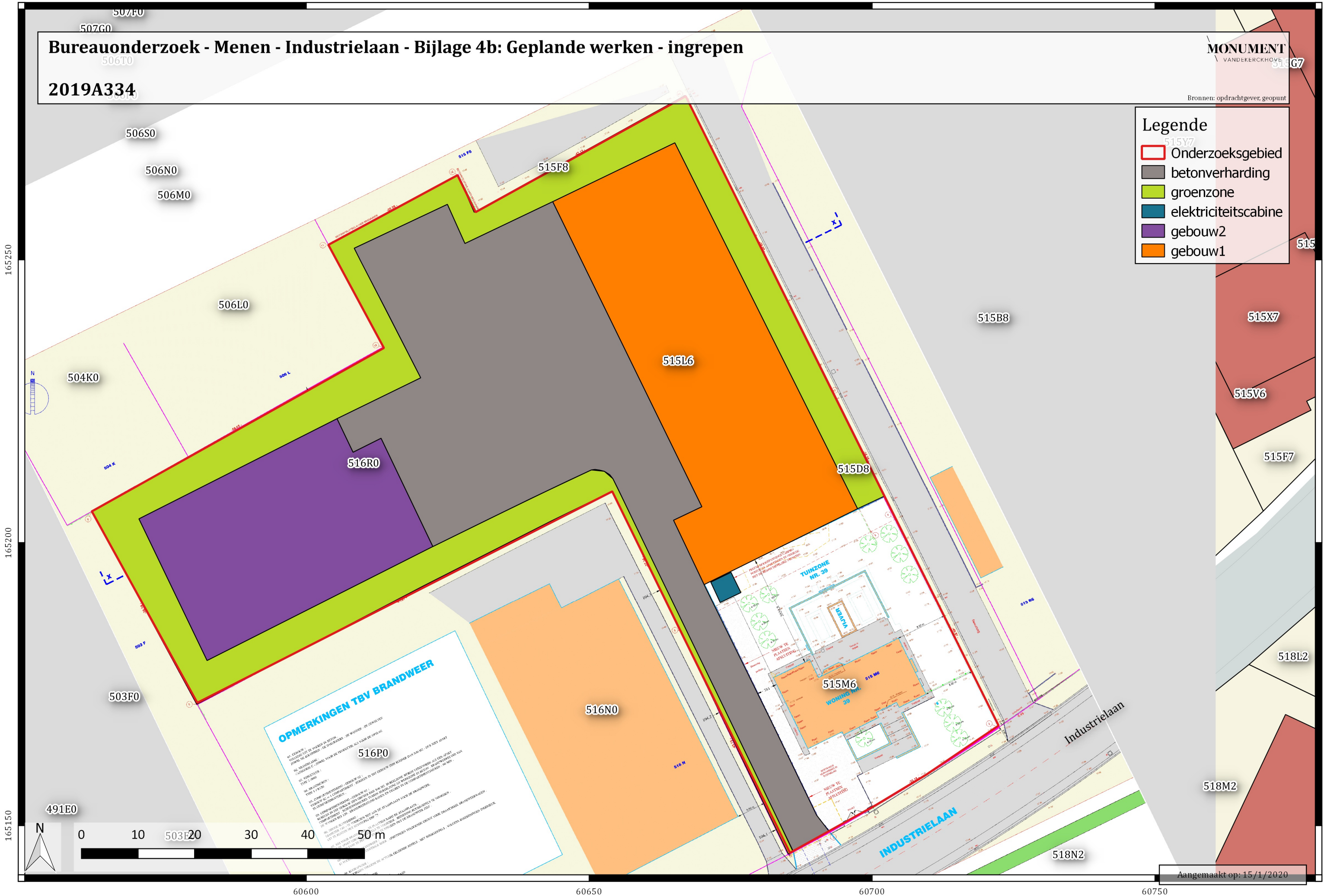
2019A334

MONUMENT

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Onderzoeksgebied
- betonverharding
- groenzone
- elektriciteitscabine
- gebouw2
- gebouw1

Bureauonderzoek - Menen - Industrielaan - Bijlage 4c: Rioleringsplan

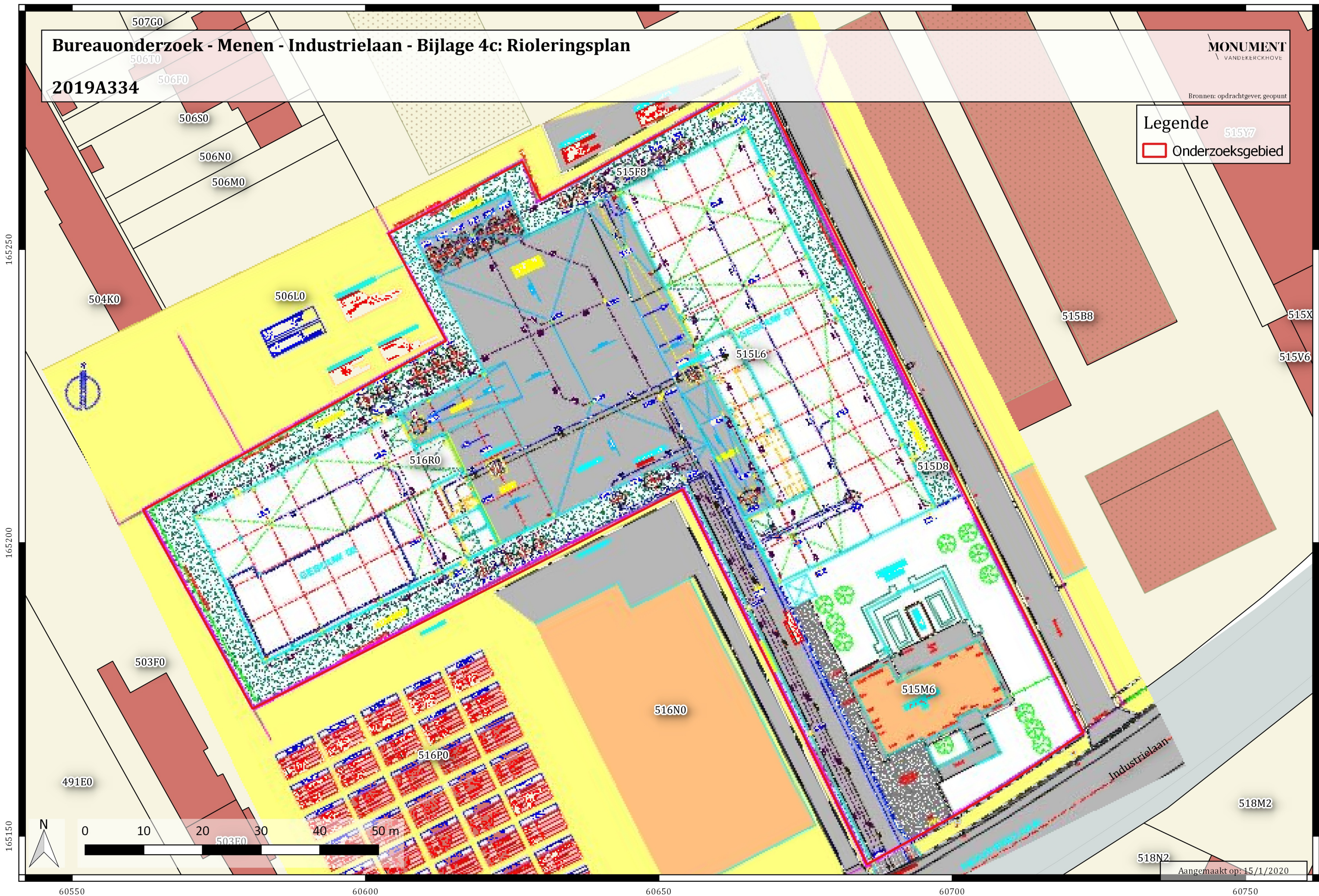
2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Onderzoeksgebied

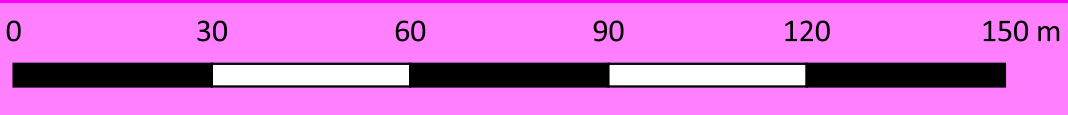
Aangemaakt op: 15/1/2020

2019A334

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Bodemgebruiksk kaart Kb 28-29-37
- Kernstadbebouwing
- Andere Bebouwing
- Industrie- en handelsinfrastructuur
- Andere infrastructuur
- Haveninfrastructuur
- Luchthaveninfrastructuur
- Groene urbane zone
- Weiland
- Alluviaal weiland
- Boomgaard
- Loofbos
- Naaldbos
- Gemengd bos
- Water
- Autosnelweg
- Gewestweg
- Strand en duin
- Akkerbouw

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 6: Digitaal terreinmodel Vlaanderen

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

kb028 - DTM 1m

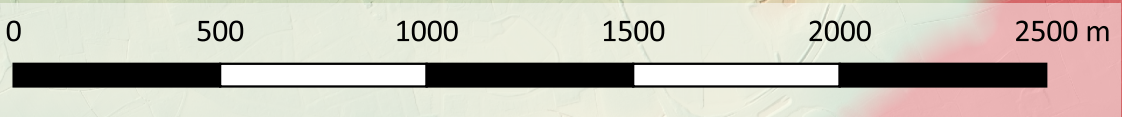
10

15

20

25

30

Aangemaakt op: 9/4/2019

58000 59000 60000 61000 62000 63000 64000

163000 164000 165000 166000 167000

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 7: Digitaal terreinmodel Vlaanderen (Detail) met hoogteverloop

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

kb028 - DTM 1m

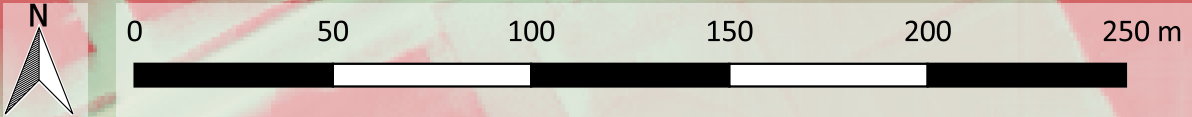
16.5

16.88

17.25

17.63

18

Aangemaakt op: 9/4/2019

165250

165000

60500

60750

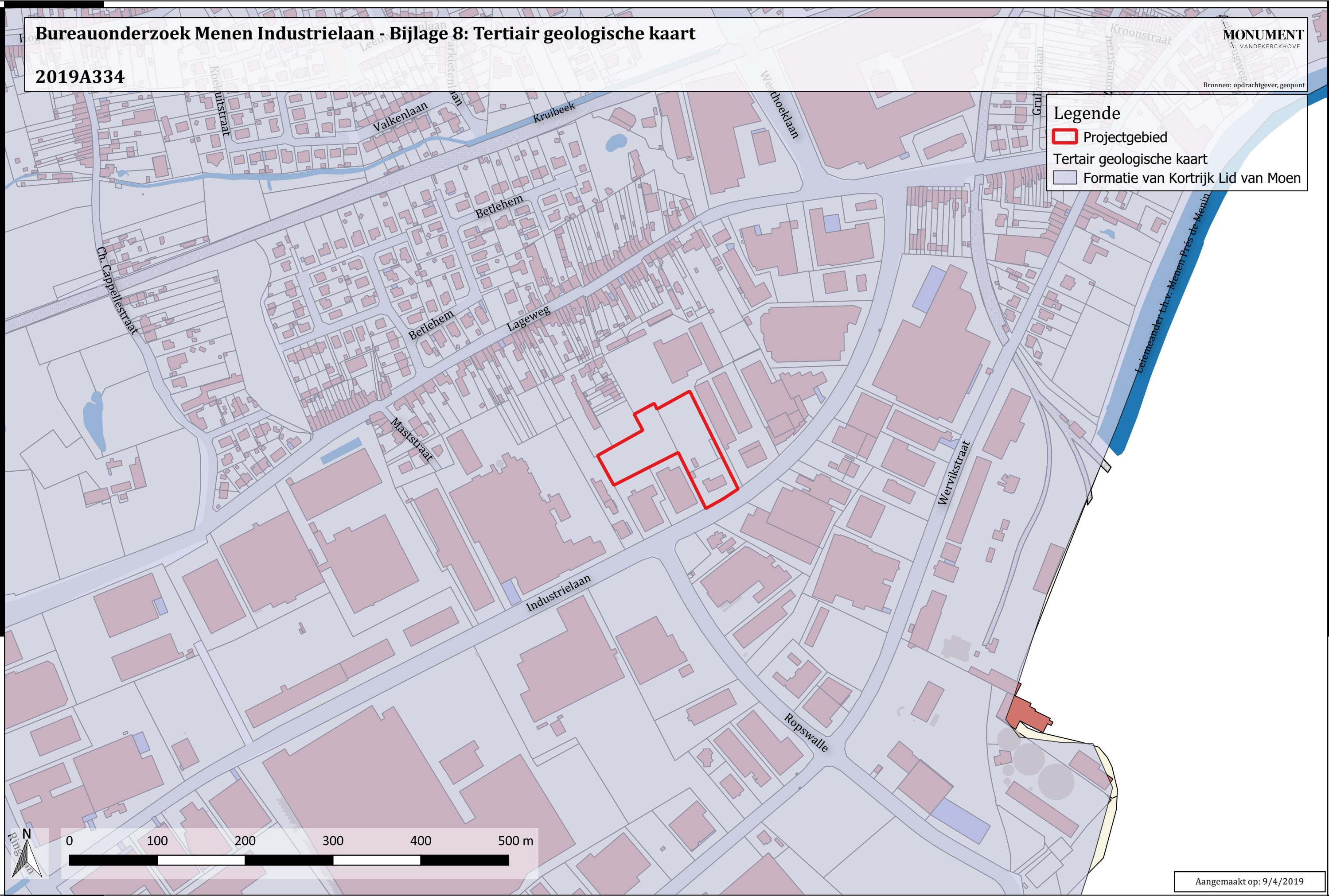
61000

Legende

Projectgebied

Tertiair geologische kaart

Formatie van Kortrijk Lid van Moen

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 9: Quartair geologische kaart

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

Quartair geologische kaart

3a

3

Kruibeek

Hazebeek

Leiemeander t.h.v. Menen Prés de Menin

Leie

Leie

0 200 400 600 800 1000 m

Aangemaakt op: 9/4/2019

60000

61000

62000

166000

165000

Bureauonderzoek Mene Industrielaan - Bijlage 10: Bodemkaart

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Bodemkaart
 - Antropogeen
 - Natte klei
 - Nat zandleem
 - Vochtig zandleem
 - Droge zandleem

165750
165500
165250
165000
164750
164500
164250

59250 59500 59750 60000 60250 60500 60750 61000 61250 61500 61750

Aangemaakt op: 9/4/2019

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 11: Potentiële Bodemerosiekaart

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- dwnl_potentiele_bodemerosiekaart_2018
 - zeer hoog
 - hoog
 - medium
 - laag
 - zeer laag
 - verwaarloosbaar
 - geen info
 - bijzondere strook
 - niet van toepassing

Aangemaakt op: 9/4/2019

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 12: Ferrariskaart (1771-1778)

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

165500

165250

165000

164750

0 100 200 300 400 500 m

60000

60250

60500

60750

61000

61250

61500

Aangemaakt op: 9/4/2019

Bureauonderzoek Menen - Industrielaan - Bijlage 13: Luchtfoto 2015 - Winteropname

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
 Projectgebied

0 40 80 120 160 200 m

Aangemaakt op: 26/4/2019

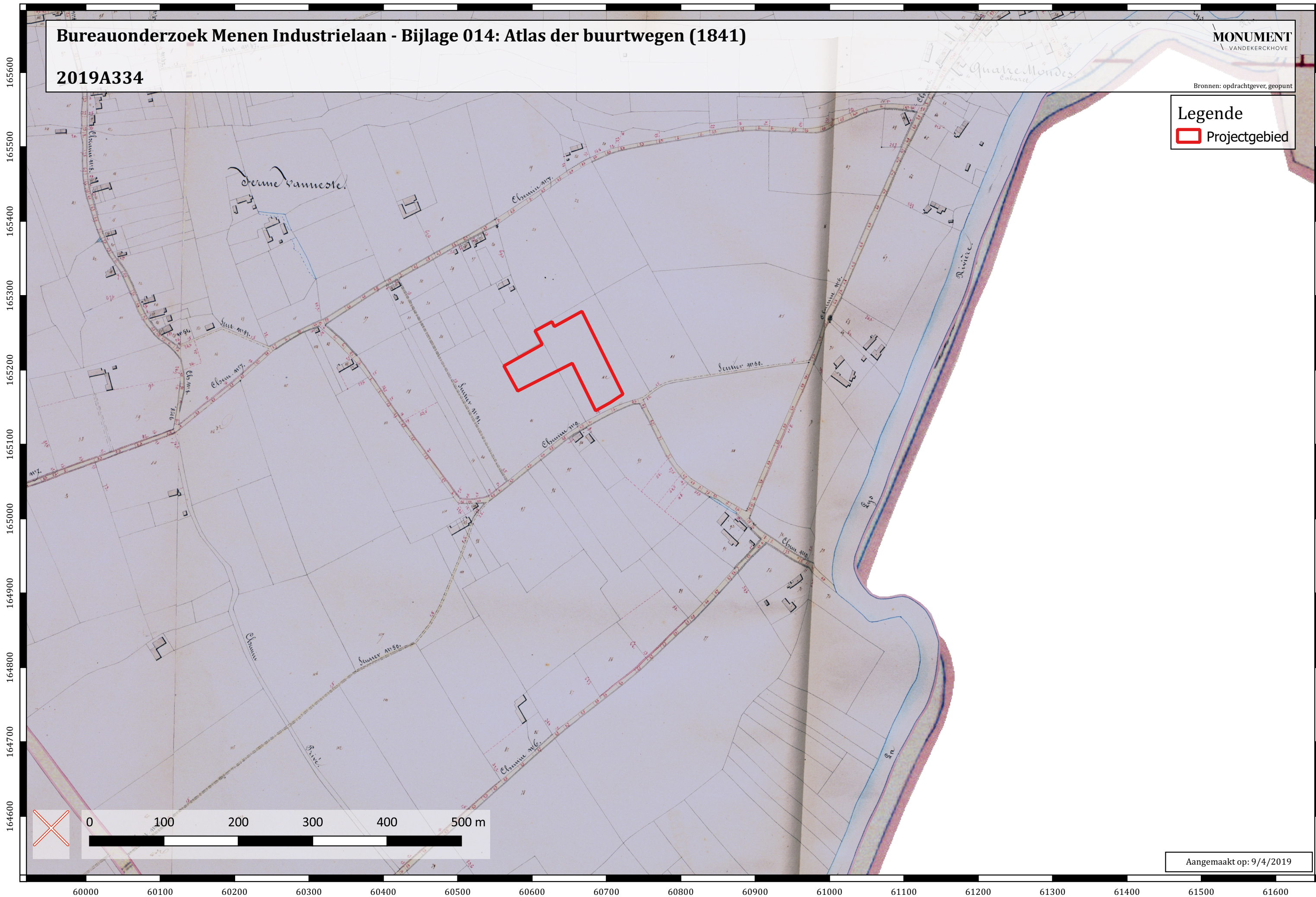
Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 014: Atlas der buurtwegen (1841)

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

Aangemaakt op: 9/4/2019

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 015: Centrale Archeologische Inventaris op GRB

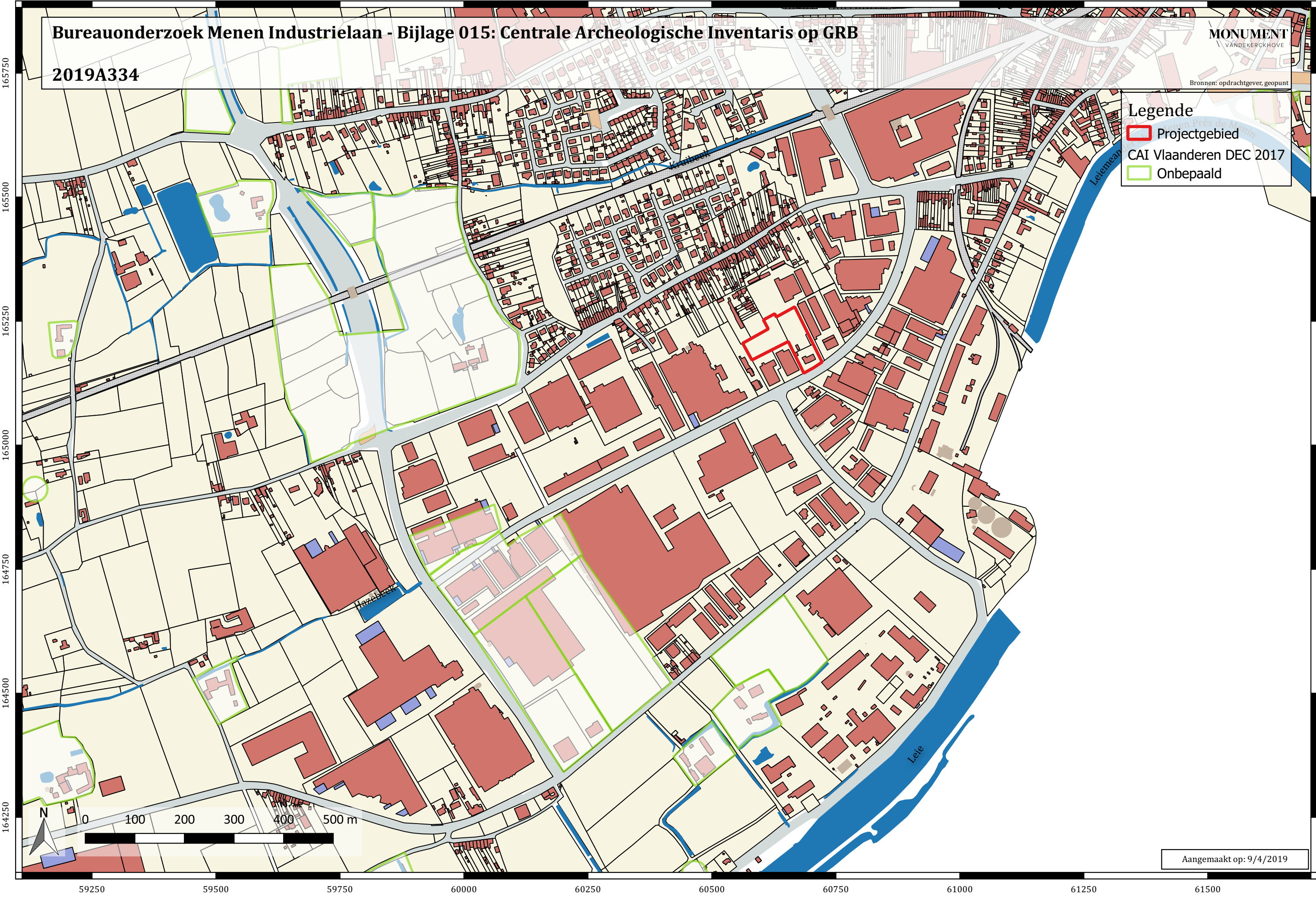
2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- CAI Vlaanderen DEC 2017
- Onbepaald

Aangemaakt op: 9/4/2019

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 016: Centrale Archeologische Inventaris op Ferrariskaart (1771-1778)

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- CAI Vlaanderen DEC 2017
- Onbepaald

0 100 200 300 400 500 m

Aangemaakt op: 9/4/2019

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 017: Kaart van Popp (1842-1879)

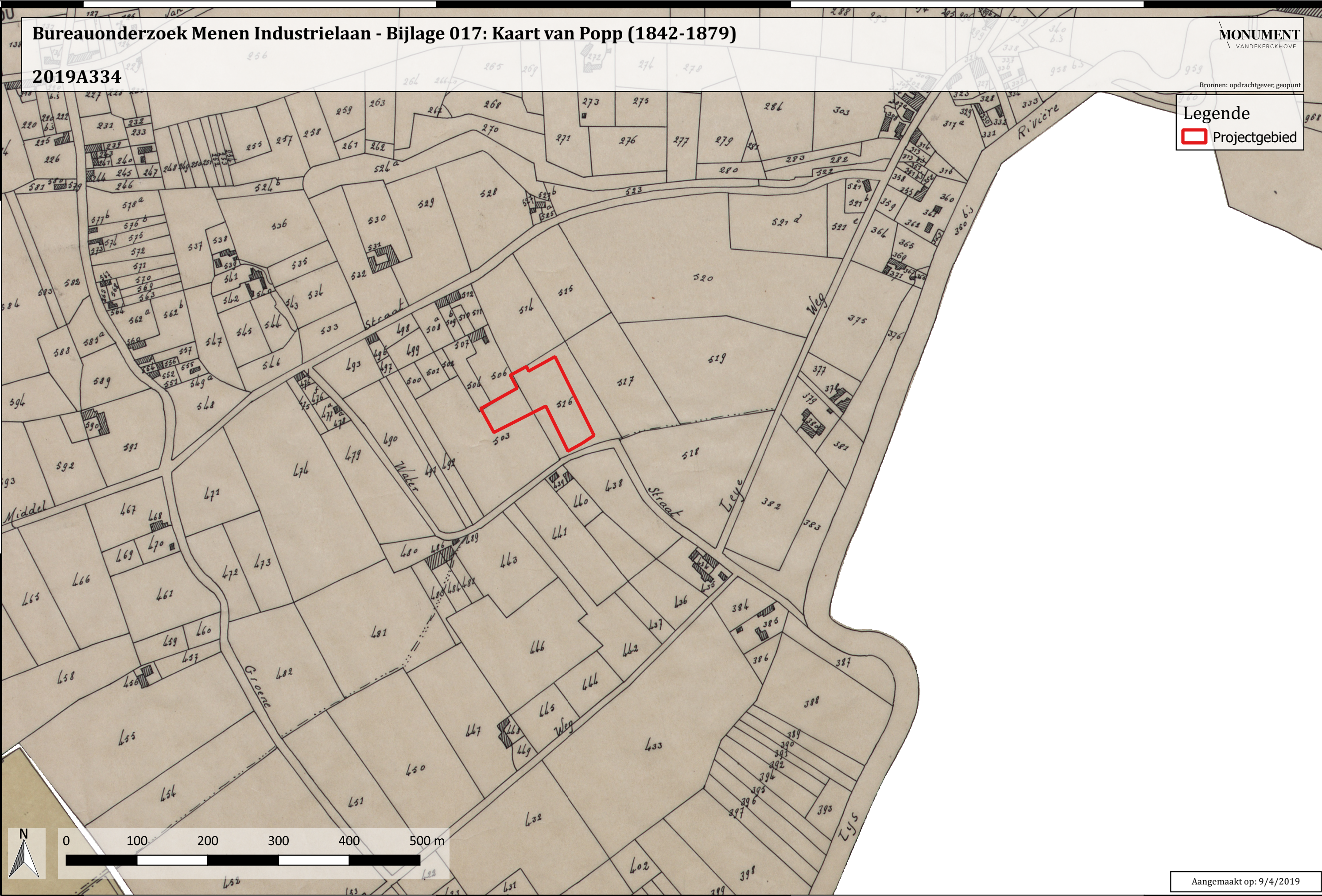
2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

0 100 200 300 400 500 m

Aangemaakt op: 9/4/2019

60000 60500 61000 61500

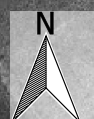
Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 018: Luchtfoto 1971

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

0 100 200 300 400 500 m

Aangemaakt op: 9/4/2019

60000

60500

61000

61500

165500

165000

Bureauonderzoek Menen Industrielaan - Bijlage 019: Luchtfoto 1990

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

0 50 100 150 200 250 m

Aangemaakt op: 9/4/2019

60500

61000

Bureauonderzoek Menen - Industrielaan - Bijlage 20: Bestaande toestand

2019A334

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

515G7

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende
Projectgebied

165200

2E0

504K0

506S0

506N0

506M0

506L0

515F8

515L6

515B8

515Y7

515W6

515D7

515X7

515V6

515F7

516R0

515D8

518F2

518K2

518L2

503F0

516N0

515M6

516P0

491E0

503E0

518M2

518N2

438E0

440F0

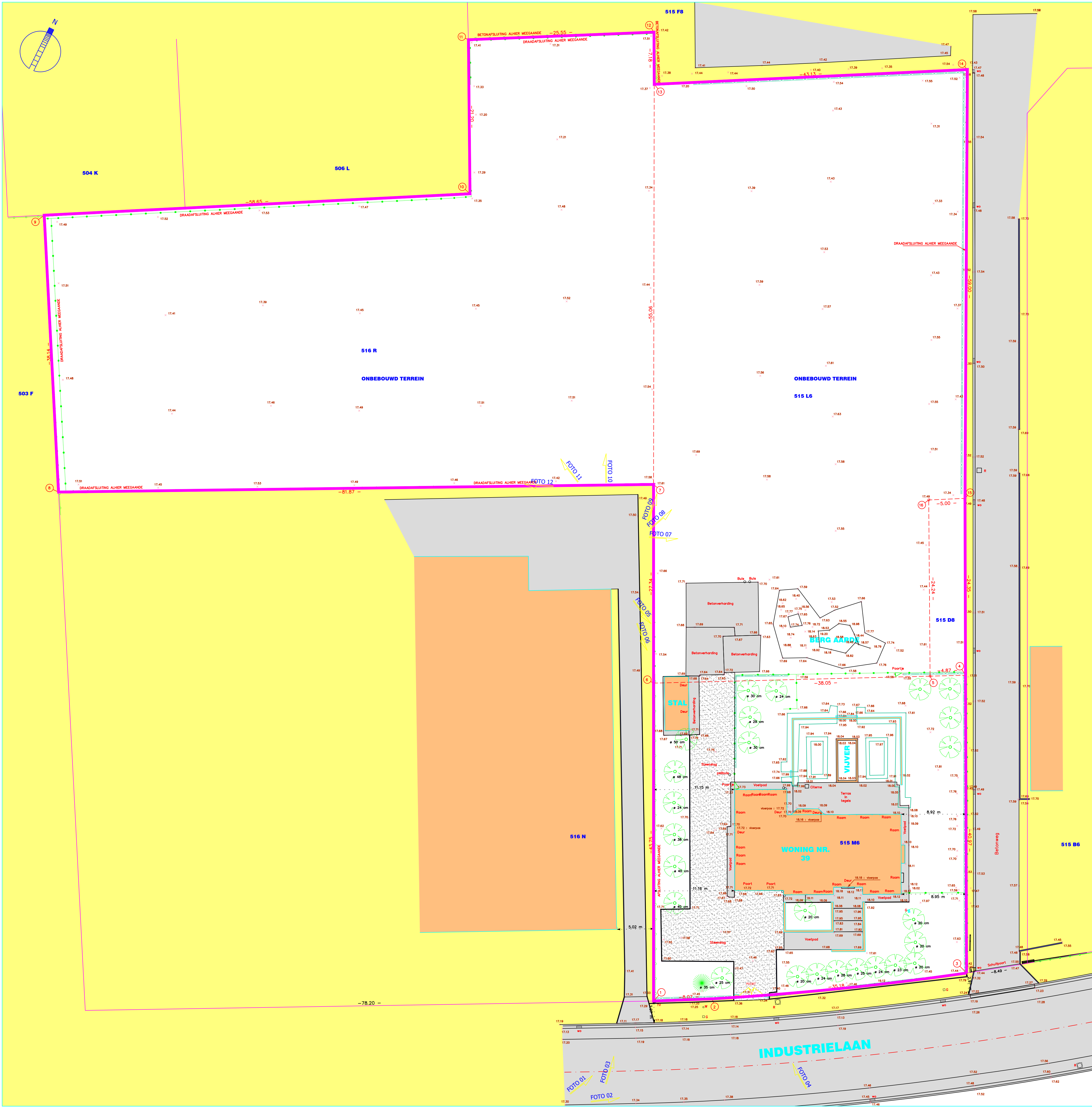
0 20 40 60 80 100 m

60600

60700

60800

Aangemaakt op: 26/4/2019

DE ARCHITEKT
JEF VERKINDERE
SINT-DENISPLAATS 24
8940 GELUWE
TEL 056/44.44.44
FAX 056/44.33.66
GSM 0475/62.48.84
jef@verkindere.be
BTW 526.546.979

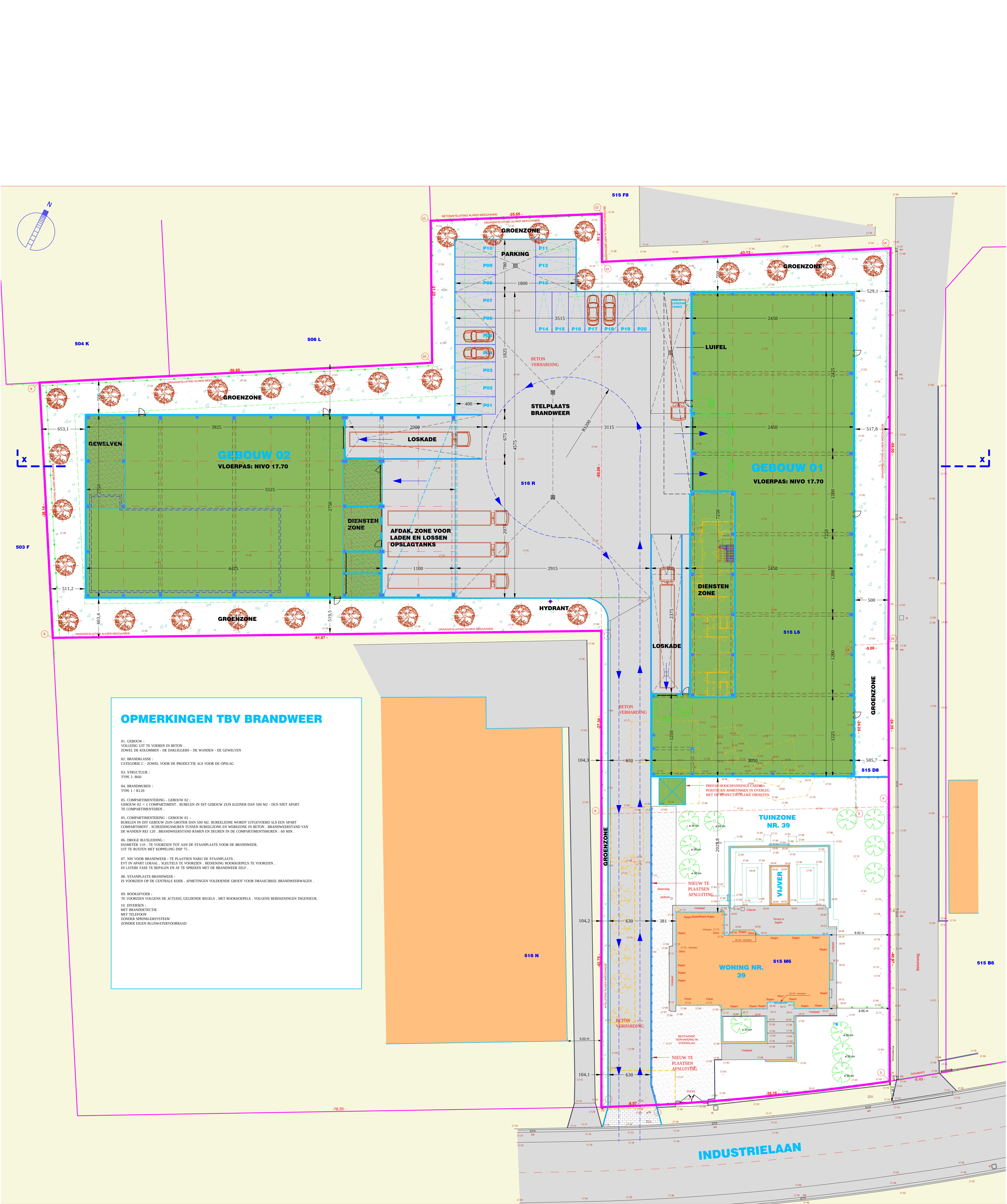

DOSSIER NR 1042
ALG. PLAN NUMMER 02
DATUM APRIL 2019
GETEKEND KENNY
SCHAAL 1/100
VERSIE 01

BOUWHEER:
BOUWPLAATS:
ONDERWERP:
CODE DBA
BESCHRIJVING:

BVBA VERVANCO
INDUSTRIELAAN 39 - 8930 MENEN
BOUWEN VAN 2 LOODSEN
BA_1042_IB_B_01_INPL

INPLANTINGSPLAN - BESTAANDE TOESTAND

OPMERKINGEN TBV BRANDWEER

01. GEBOUW :
VOLLEDIG UIT TE VOEREN IN BETON -
ZOWEL DE KOLommen - DE DARLIGERS - DE WANDEN - DE GEWELVEN

02. BRANDKLASSE :
CATEGORIE C - ZOWEL VOOR DE PRODUCTIE ALS VOOR DE OPSLAG

03. STRUCTUUR :
TYPE 2 /R60

04. BRANDMUREN :
TYPE 1 / R120

05. COMPARTIMENTERING - GEBOUW 02 :
GEBOUW 02 - 1 COMPARTIMENT - BURELEN IN DIT GEBOUW ZIJN KLEINER DAN 500 M2 - DUS NIET APART TE COMPARTIMENTEREN

05. COMPARTIMENTERING - GEBOUW 01 :
BURELEN IN DIT GEBOUW ZIJN GROTER DAN 500 M2, BUREELZONE WORDT UITGEVOERD ALS EEN APART COMPARTIMENT - SCHEIDINGSMUREN TUSSEN BUREELZONE EN WERKZONE IN BETON - BRANDWEERSTAND VAN DE WANDEN REI 120 - BRANDWEERSTAND RAMEN EN DEUREN IN DE COMPARTIMENTSMUREN : 60 MIN -

06. DROGE BLUSLEIDING :
DIAMETER 110 - TE VOORZIEN TOT AAN DE STAANPLAATS VOOR DE BRANDWEER.
UIT TE RUSTEN MET KOPPELING DSP 75 -

07. NIS VOOR BRANDWEER - TE PLAATSEN VANU DE STAANPLAATS
EIT IN APART LOKAAL - SLEUTELS TE VOORZIEN - BEWIJZENING ROOKOPELS TE VOORZIEN -
IN LATERE FASE TE BEPALEN EN AF TE SPREKEN MET DE BRANDWEER ZELF -

08. STAANPLAATS BRANDWEER :
IS VOORZIEN OP DE CENTRALE KOER - AFMETINGEN VOLDOENDE GROOT VOOR DRAAGCIKKEL BRANDWEERWAGEN -

09. ROOKAFVOER :
TE VOORZIEN VOLGENS DE ACTUEEL GELDENDE REIGELS - MET ROOKOPELS - VOLGENS BEREKENINGEN INGENIEUR.

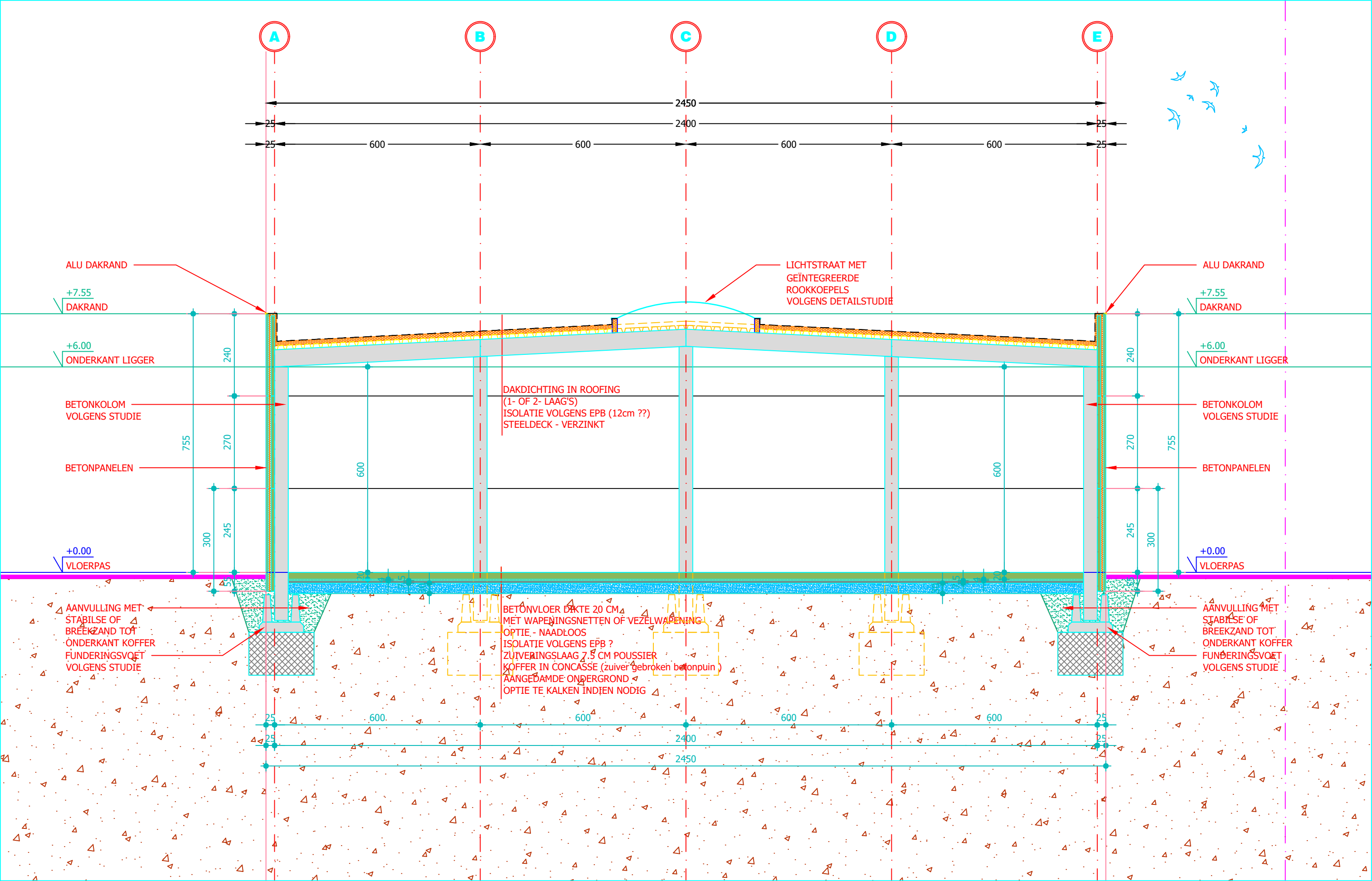
10. DIVERSEN :
MET BRANDDETECTIE
MET TELEFOON
ZONDER SPRINKLEUSYSTEEM
ZONDER EIGEN BLUSWATERVOORRAAD

DE ARCHITECT JEF VERKINDERE SINT-DENISPLAATS 24 8940 GELUWE TEL 056/44.44.44 FAX 056/44.33.66 GSM 0475/62.48.84 jef@verkindere.be BTW 526.546.979		DOSSIER NR. 1042	BOUWHEER:	BVBA VERVANO
		ALG. PLAN NUMMER 10	BOUWPLAATS:	INDUSTRIELAAN 39 - 8930 MENEN
		DATUM APRIL 2019	ONDERWERP:	BOUWEN VAN NIEUWE BEDRIJFSUNITS
		GETEKEND KENNY	CODE DBA	BA_1042_P_N_04_RIO_ALG
		SCHAAAL 1/100	BESCHRIJVING:	
		VERSIE 03		

ALGEMEEN RIOLERINGSPLAN - NIEUWE TOESTAND

ALGEMEEN RIOLERINGSPLAN - NIEUWE TOESTAND

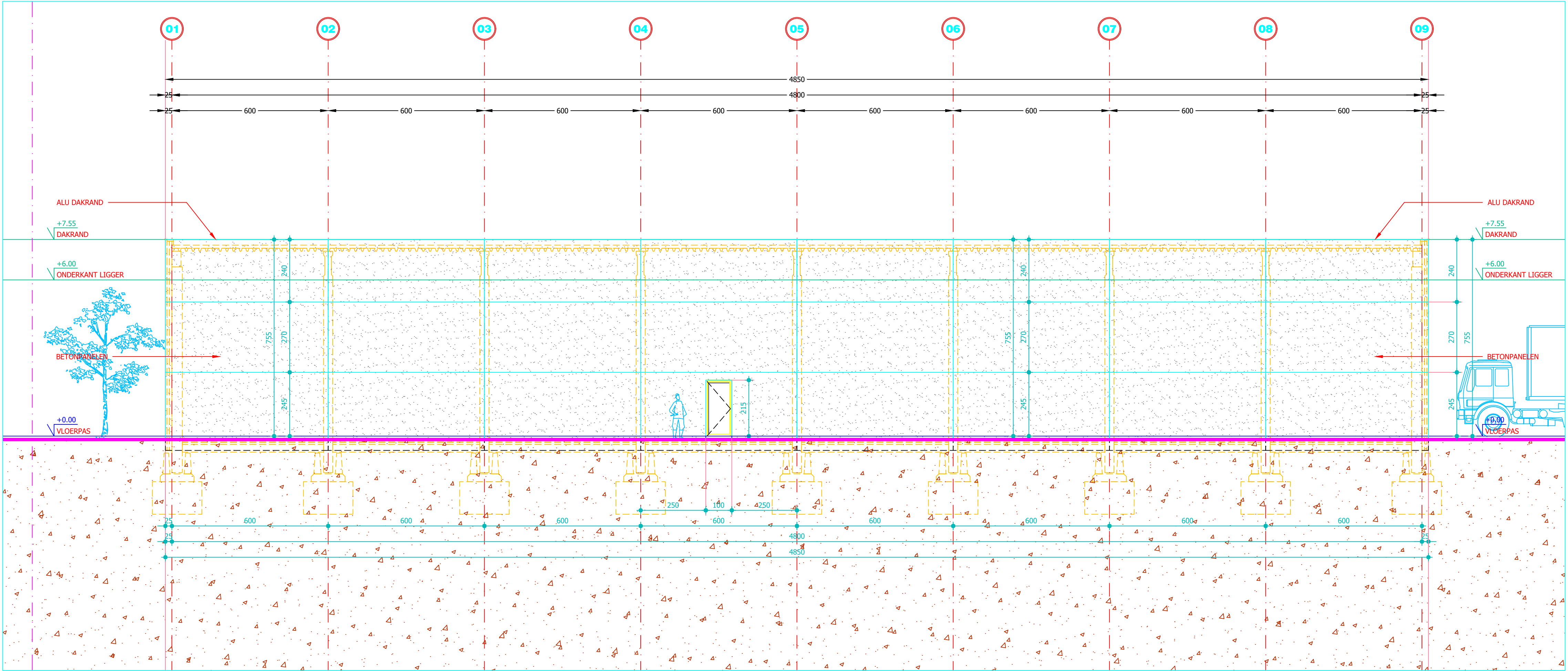
DE ARCHITEKT
JEF VERKINDERE
SINT-DENIJSPLAATS 24
8940 GELUWE
TEL 056/44.44.44
FAX 056/44.33.66
GSM 0475/62.48.84
jef@verkindere.be
BTW 526.546.979

DOSSIER NR 1042
ALG. PLAN NUMMER 05
DATUM APRIL 2019
GETEKEND KENNY
SCHAAL 1/100
VERSIE 01

BOUWHEER:
BOUWPLAATS:
ONDERWERP:
CODE DBA
BESCHRIJVING:

BVBA VERVANCO
INDUSTRIELAAN 39 - 8930 MENEN
BOUWEN VAN NIEUWE BEDRIJFSUNITS
BA_1042_SB_N_01_A-A
DOORSNEDE A-A - GEBOUW 01

DE ARCHITEKT JEF VERKINDERE SINT-DENIJSPLAATS 24 8940 GELUWE TEL 056/44.44.44 FAX 056/44.33.66 GSM 0475/62.48.84 jef@verkindere.be BTW 526.546.979	DOSSIER NR 1042	BOUWHEER:	BVBA VERVANCO
	ALG. PLAN NUMMER 08	BOUWPLAATS:	INDUSTRIELAAN 39 - 8930 MENEN
	DATUM APRIL 2019	ONDERWERP:	BOUWEN VAN NIEUWE BEDRIJFSUNITS
	GETEKEND KENNY	CODE DBA	BA_1042_G_N_05_G02 VOOR
	SCHAAL 1/100	BESCHRIJVING:	GEVEL 05 - VOORGEVEL - GEBOUW 02
VERSIE 01			